Sîmbătă 23 aprilie a.c. între orele 10 - 17.30 a [illegible] loc în incinta Ecran Clubului şedinţa de alegeri şi modificare a [illegible] *Federaţiei Naţionale de Tineret pentru Science Fiction*. Au fost prezenţi reprezentanţii unor asociaţii şi grupări de profil din Braşov, Bucureşti, Buzău, Constanţa, Craiova, Giurgiu, Iaşi, Ploieşti. Au lipsit reprezentanţii asociaţiilor din Slatina, Galaţi, Brăila. Datorită lipsei susţinute de activitate următoarele asociaţii au fost suspendate din Consiliul de conducere urmînd să fie excluse în cazul în [illegible] nu se vor remedia lipsurile organizatorice : Prospectart (Bucureşti), ACSF şi Noi pentru voi (Galaţi), Argonauţii (Tîrgovişte). Oricum adunarea a fost statutar [illegible] stituită şi a lucrat cu spor: noul sta[illegible] al FNTSF a fost definitivat după nu mai puţin de şapte ore de discuţii. A urmat alegerea membrilor Comitetutului director al *FNTSF* compus din: *Mihaela Muraru-Mândrea, Da[illegible] Tărăcilă, Alina Popov, Ionuţ Bănuţă, Sorin Repanovici şi Monaliss Gogan* secretar general. Secretariatul va fi asigurat de *Călin Giurgiu* şi *Mugurel Cornilă*, iar *George Ceauşu* va fi responsabil cu banca de date a *FNTSF*.

Pe 7 mai, cu prilejul manifestării de la Buzău, Comitetul director îi va desemna pe preşedinte şi vicepreşedinţi. Asociaţiile [illegible] doresc să intre în cadrul FNTSF pot cere amănunte asupra formalităţilor de înscriere la tel. 01/781 7237 sau la redacţia JSF.

JURNALUL® S.F.

Nr. 68 Anul I III ■ Săptămînal de SCIENCE – FICTION ■ 16 pagini ■ 150 lei

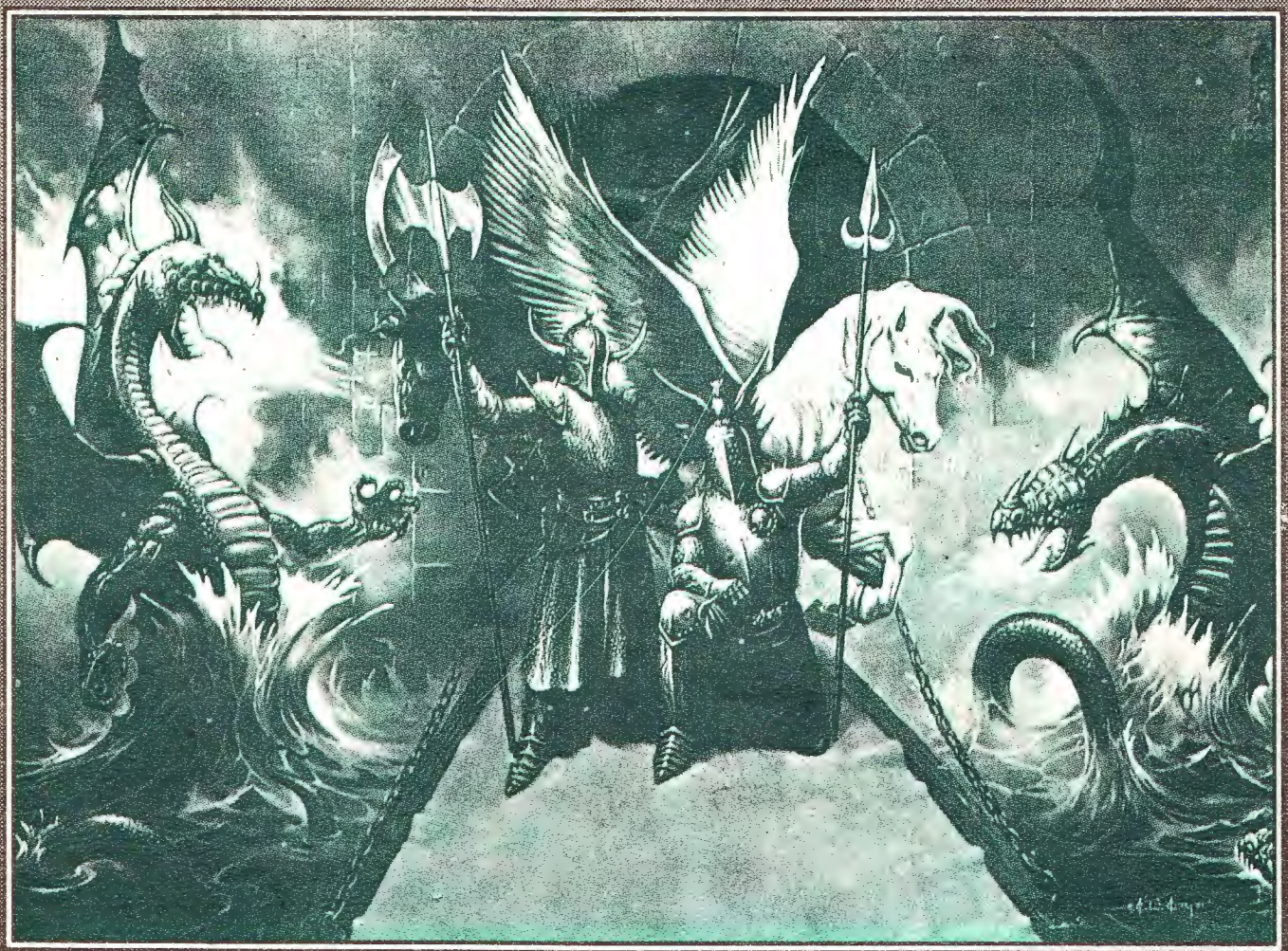

HARLAN ELLISON

Harlan ELLISON

(Jay) (n. 1934)

Este poate cel mai controversat scriitor american.S-a născut şi a crescut în Ohio, a frecventat Universitatea de Stat din Ohio cam 18 luni înainte de a fi rugat politicos să se retragă, una din cauzele retragerii sale fiind atitudinea faţă de un profesor, şi în acelaşi timp un creativ scriitor, care îi spusese că nu are pic de talent. În acel moment, era deja amestecat în fandomul din Cleveland, producînd materiale pentru *Cleveland SF Society's magazine* şi pentru *Science-Fantasy Bulletin* (*Dimensions* de mai tîrziu). Contribuind la *FSF Special Harlan Ellison Issue* (din iulie 1977), Robert Spilberg, aproape un coleg de generaţie, îl portretizează pe tînărul HE drept nesigur, lipsit de teamă fizică, extraordinar de ambiţios şi hiperkinetic, dominînd orice cameră în care intra. Cam acelaşi lucru s-ar putea spune despre povestirile care l-au făcut faimos (iniţial numai în circuitul sf, mai tîrziu chiar şi în exteriorul lui) şi i-au adus o mulţime de premii. 7 premii Hugo şi 3 Nebula - pentru acele povestiri care au reflectat fără nici o îndoială, caracterul şi preocupările autorului.

Din 1955, se mută la New York şi scrie numeroase povestiri. Prima lui apariţie profesionistă în domeniul sf-ului are loc în 1956 cu "Glowworm" pentru *Infinity Science Fiction* , şi pînă la sfîrşitul anului 1958 publică peste 150 de povestiri într-o varietate de genuri şi stiluri. Multe din creaţiile sale timpurii denotă influenţe din Welson Algren (1909-1981) amestecate cu modele derivînd din lucrările scriitorilor de succes ai timpului. Tot în aceiaşi perioadă, foloseşte o mulţime de pseudonime: în fanzine-Nolrah Nosille; pentru publicaţiile cu specific poliţist, sex etc.- Shey Harson (în colaborare cu Henry Slesor), London Ellis, Deny Tiger, Price Curtis şi Paul Marchant; în publicaţiile de sf foloseşte şi numele de Lee Archer (pentru o singură povestire), E.K. Jarvis (tot pentru o povestire) şi Clyde Mitchel; pseudonimele personale folosite pînă în 1957 -Jay Charby, Wallace Edmondson, Ellis Hart, Jay Solo şi, din 1957, Cordwainer Bird, nume pe care din 1964 l-a folosit ca să indice lucrările de care (prin conflictul cu producătorii tv) s-a dezis mai apoi.

La puţin timp după ce ajunsese la New York îşi construieşte o identitate falsă şi devine conducătorul membrilor unui gang din Red Hook, Brooklyn, numiţi Baronii. Aceste 10 săptămîni îi vor folosi ca material pentru primul său roman -*Bumble* (1958), care demonstrează vigoarea şi violenţa urbanismului său. HE este unul din puţinii scriitori ai epocii sale care se lansează în investigarea complexităţii oraşului american modern. Alte referiri la viaţa contemporană din marile oraşe pot fi găsite în *The Deadly Streets* (1958),*The Juries* (1961), *Gentleman Junkie and Other Stories of the Hung-up Generation* (1961), şi *Rockabilly* (1961), ca şi în lucrarea autobiografică despre perioada petrecută în gang- *Memos from Purgatory: Two Journeys of Our Time* (1961). Nici una din aceste lucrări nu aparţine tehnicii sf, dar HE, în mod constant, nu a făcut diferenţa dintre scrieri generice şi nongenerice în romanele sale.

După ce îşi termină stagiul militar, HE se mută la Chicago în 1959 ca editor la *Rogue Magazine*, unde mai tîrziu va fi implicat în crearea editurii Regency Books. Din 1962, trăieşte la Los Angeles. În acest timp, continuă să scrie şi îşi consolideaza faima printre scriitorii de sf prin prima sa lucrare de acest gen-*The Man with Nine Lives* (1960) şi *A Touch of Infinity* (1960). *Ellison Wonderland* (1962) conţine povestiri ale căror premize convenţionale sînt distruse de retorica violentă a stilului. HE face parte dintre primii scriitori importanţi de sf, care şi-au găsit vocaţia încă de timpuriu- introducînd avalanşe de emoţii chiar şi în cele mai comerciale din primele sale povestiri- dar dintre ultimii care au descoperit formele potrivite de a o proiecta.

După multă luptă, din 1963 HE a reuşit să se impună ca un scriitor de succes, contribuind cu scenarii la seriile *Rout 66, The Alfred Hitchcock Hour* şi *The Untouchabler* pe lîngă contribuţia adusă la *Burke's Law* şi alte două scenarii pentru *The Outer Limits* . În 1964 unul din acestea-*Demon with a Glass Hand* (1964) cîştigă premiul *Writers' Guild of American Award for Outstanding Script* - alte două scenarii pentru *The Man from U.N.C.L.E* (1967-68), şi un episod pentru Star Treck *"The City on the Edge of Forever"* (1967) care cîştigă un Hugo pentru *cea mai bună prezentare dramatică* (1968) şi *Writers' Guild of America Awards* pentru *cel mai bun scenariu şi cele mai bune episoade dramatice* (1968-69). O încercare ulterioară de realiza o serie bazată pe *Generation Starship* s-a dovedit a fi un fiasco. Seria-*The Starlost* , de producţie canadiană, a fost prezentată doar un singur sezon în 1973, iar scenariul episodului pilot a fost semnat cu pseudonimul de Cordwainer Bird. Scenariul original (nu cel filmat) a primit premiul *Writers' Guild of America Award* pentru *episoadele dramatice*, şi mai tîrziu, după el, HE a scris *Phoenix without Ashes* (1975) în colaborare cu Edward Bryout. Aceeaşi idee formează subiectul unui *roman a clef* scris de Ben Bova -*The Starcrossed* (1975). Mai recent, HE a funcţionat drept consultant la realizarea noilor episoade din *The Twilight Zone*.

Multe din povestirile care i-au adus

Isaac ASIMOV

EU ŞI HARLAN

E normal să istorisesc despre cum l-am cunoscut pe Harlan.

Scena s-a petrecut acum aproape zece ani, la una dintre convenţiile mondiale de science fiction. Tocmai sosisem la hotel şi m-am îndreptat imediat spre bar. Eu nu beau, dar ştiam că acolo voi întîlni pe toată lumea. Într-adevăr erau cu toţii acolo şi le-am strigat "bună ziua" şi toţi mi-au răspuns.

Totuşi, era printre ei un tînăr pe care nu-l mai văzusem, un omuleţ cu trăsături ascuţite şi cu cei mai ageri ochi care mi-a fost dat să văd. Aceşti ochi plini de viaţă erau acum fixaţi asupra mea cu o expresie pe care nu o pot califica decît ca de adoraţie.

- Sînteţi Isaac Asimov? m-a întrebat cu un fel de teamă respectuoasă amestecată cu stupefacţie.

M-am simţit destul de fericit, dar m-am străduit să păstrez o înfăţişare destul de obişnuită.

- Da, eu sînt.

- Nu glumiţi? Sînteţi *chiar* Isaac Asimov?

Încă n-au fost inventate cuvinte pentru a descrie ardoarea şi respectul cu care limba lui modula silabele numelui meu. Am avut impresia că puţinul pe care-l puteam face era de a-i pune mîna pe creştet pentru a-i binecuvînta, dar m-am reţinut.

- Da, sînt chiar eu, am răspuns arborînd acum un surîs idiot, extrem de încurajator. Sînt *chiar* eu.

- Ei bine, cred că sînteţi..., începu el pe acelaşi ton şi timp de o fracţiune de secundă se întrerupse în timp ce eu aşteptam, iar toţi ceilalţi îşi reţineau respiraţia, dar în acea fracţiune de secund expresia tînărului deveni total dispreţuitoare şi-şi termină fraza cu o voce de o indiferenţă extremă: *un nimic!*

Am avut impresia că mă prăbuşesc din înaltul unei faleze pe care n-o văzusem şi că mă întind lat pe spate. N-am făcut altceva decît să clipesc timpeşte din ochi, în timp ce auditoriul izbucnea în rîs.

Acest tînăr, vedeţi voi, era Harlan Ellison, pe care eu nu-l cunoşteam şi-l ignoram nerespectul total. Dar toţi ceilalţi îl cunoşteau bine şi aşteptaseră să vadă înjunghiat pe la spate sărmanul inocent care eram.

Atunci cînd am reuşit să regăsesc un simulacru de echilibru era mult pentru a lansa o replică adecvată. Nu puteam face altceva decît să mă prefac că rezist cît mai bine, nervos de a fi fost lovit atunci cînd mă aşteptam mai puţin şi că nimeni din cameră nu avusese abnegaţia de a mă fi avertizat renunţînd la bucuria de a mă vedea demolat.

Din fericire, eu cred în virtuţile iertării şi m-am hotărît să-i iert totul lui Harlan... pînă cînd aveam să-i rambursez

JURNALUL S.F.

Premiul Convenţiei Naţionale de SF 1993

INTACT

COLECTIVUL DE REDACŢIE :

Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*

Dan MERIŞCA, Nicolae C. ARITON, Ionuţ BĂNUŢĂ, Ovidiu BUFNILĂ, George CEAUŞU, Cristian IONESCU, Cătălin IONESCU, Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Petricâ SÎRBU

Isabela ION *(Redactori)* Marian IRIMIA *(fotoreporter)*

ADRESA REDACŢIEI:

Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, nr. 25-27, sector 1, Bucureşti.

Tel. 3127135, 3129366, 3129945

Răspunderea materialelor informative revine autorilor.

Pagini realizate de Ana-Maria NEGRILĂ, Sebastian CORN şi Ionuţ BĂNUŢĂ.

însutit.

Trebuie să ştiţi că Harlan este un gigant printre bărbaţi prin curajul, prin belicozitatea, prin locvacitatea, prin spiritul, prin şarmul, prin inteligenţa... la urma urmei prin totul, mai puţin prin statură.

Într-adevăr nu e prea înalt. De fapt, pentru a nu exagera prea mult, e foarte scund; chiar mai scund decît Napoleon. Şi instinctul meu îmi spunea, pe cînd îmi reveneam penibil după dezastru, că tînărul care-mi fusese prezentat sub numele bine-cunoscutului fan Harlan Ellison era destul de sensibil în acest domeniu. Deci mi-am notat acest lucru.

A doua zi, la congres, eram pe podium şi prezentam personalităţile adresînd fiecăruia cîte un cuvînt afectuos. Nu-l pierdeam însă din ochi pe Harlan care era aşezat în primul rînd (unde aţi fi vrut să fie în altă parte?).

În momentul în care atenţia i-a fost distrasă l-am strigat brusc numele. S-a ridicat, foarte surprins şi buimăcit, iar eu m-am aplecat înainte pentru a-i spune cu cea mai mieroasă voce:

- Harlan, urcă pe umerii vecinului ca să te putem vedea.

Şi în timp ce publicul (mult mai numeros de această dată) izbucnea într-un rîs homeric l-am iertat pe Harlan şi sîntem de atunci foarte buni prieteni. (1)

(1)- notă impertinentă a autorului: Fiind foarte conştient că nu este bine pentru un tînăr să-şi dezaprobe public înaintaşii, admiraţia fără limite şi profunda prietenie pe care le port bunului Dr. Asimov mă constring să adaug această notiţă celei de-a doua sa prefeţe, doar în interesul adevărului istoric în apărarea căruia s-a dedicat de cel puţin două ori vîrsta mea. Există o notă nepălcută în reflecţia pe care am făcut-o despre Dr. Asimov şi pe care a citat-o mai sus. Această notă nepălcută era pe de-a-ntregul inexistentă în acel moment, şi înainte, şi după. Oricine capabil să vorbească cu Asimov sau despre Asimov cu dispreţ ar fi, el însuşi, dincolo de orice dispreţ. Amintirea mea despre incident este fără îndoială mult mai vie. (Numai un bădăran ar face aluzie la memoria precară şi la nostalgia pitorească a Marilor Înaintaşi ai domeniului). N-am spus niciodată "Sînteţi un ... nimic", ci "Nu sînteţi mare lucru!" Trebuie să recunoaşteţi că diferenţa e subtilă; mă purtam ca un adolescent, dar după ce-i citisem romanele galactice despre eroi cu proporţii eroice mă aşteptam să văd un ordinator viu, putemic construit, un fel de Conan, cu vicleniile lui Lije Bailey în plus. Şi iată că aveam în faţa mea un minunat evreu robust în chip de Skylark cu farmecul lui Mel Brooks şi un papion a la Wally Cox. N-am fost dezamăgit niciodată de o povestire a lui Asimov şi n-am fost niciodată decepţionat de omul Asimov. Dar în acea primă zi visele mele erau cumva mai mari decît realitatea, iar remarca mea mai degrabă un reflex decît o răutate. Incidental spus, Napoleon măsura 1.63 m, iar eu 1.65. Cred că este pentru prima oară cînd Dr. Asimov comite o eroare faptică. Sper că va putea supraviefui acestui fapt pentru că eu trăiesc foarte bine cu statura mea. (*Harlan Ellison*)

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT

Director administrativ :
Titus GUVIR

Tehnoredactare computerizată
Adrian şi Ionuţ BĂNUŢĂ

Culegere:
Doina PREOTU
Mihaela IVAN

Corectură:
Mihaela VANEA

Montaj offset:
Daniel STĂNICĂ
Mariana SEBE
Silvana GREERE

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 Bucureşti - România Piaţa Presei Libere nr. 1.

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCĂ

celebritatea apar în cartea publicată la sfîrşitul anilor '60 *Paingod and the Other Delusions* (1965), şi *I Have No Mouth and I Must Screem* au fost amîndouă reunite în *The Fantasies of Harlan Ellison* (1979); *From the Land of Fear* (1967); *Love Ain't Nothing but Sex Misspelled* (1968), care amestecă sf-ul cu nonsf-ul; *The Beast that Shouted Love at The Heart of the World* (1969) ediţia US fiind un text incomplet; *Over the Edge Stories from Somewhere* (1970) şi *Alone Against Tomorrow: Stories of Alienation in Speculative Fiction* (1970) reprezintă prima încercare a lui HE de a-şi sintetiza lucrările şi de a realiza un sumar al celor mai bune povestiri publicate de el în anii '60. Alte lucrări de acelaşi fel includ *Approaching Oblivion: Road signs on the Treadmill toward Tomorrow* (1974), care conţine o mişcătoare analiză autobiografică a propriei scrieri şi superba *Deathbird Stories: A Pantheon of Modern Gods* (1975) care reuneşte multe dintre cele mai bune povestiri ale sale într-un fel de ciclu despre relaţia omului cu zeii şi ororile dinăuntrul şi din afara sufletelor noastre. *"Pretty Maggie Honeyeyes"*, poate cea mai înduioşătoare poveste a lui, este republicată în această culegere, găsindu-şi în fine un context congruent. Acest text axat pe tema raportului cvasiamăgitor dintre un jucător de cărţi şi spiritul unei femei captiv într-o maşină dintr-o sală de jocuri mecanice exprimă pregnant patosul ellisonian despre tristeţea şi furia îndrăgostiţilor care nu se sfiesc să se folosească unul de celălalt, nişte singuratici cu toţii într-o lume pe cale de descompunere.

Dar *"Deathbird Stories"* nu a fost o adevărată retrospectivă a unor lucrări, iar confuzia provocată de publicarea exhaustivă a unor lucrări cu titlul modificat, lucrări care se suprapuneau parţial nu a fost limpezită decît odată cu apariţia culegerii *"The Esential Ellison: A 35-Year Retrospective"* (1987)- o uriaşă şi incitantă trecere în revistă a întregii sale cariere.

Începînd cu jumătatea anilor '60, HE a început să adune un număr impresionant de premii Nebula şi Hugo. În 1966 le-a primit pe amîndouă pentru *"Repent, Harlequin!" said the Ticktockman* (1965); în 1968 a primit premiul Hugo pentru un short-story: *"The Beast that shouted Love at the Heart of the World"*, iar în 1974 i-a fost oferit acelaşi premiu pentru *"Deathbird"*. În 1969 a fost răsplătit cu Nebula pentru romanul *"A Boy and his Dog"* ale cărui drepturi au fost cumpărate devenind un lung-metraj de succes, filmul însuşi fiind premiat cu Hugo în 1976 *pentru cea mai bună reprezentaţie dramatică*.

H.E. a mai cîştigat un Hugo în 1975 pentru cea mai bună nuveletă: *"Adrift just off the Islets of Langerhaus, Latitude 38° 54' N, Longitude 77° 00'13" W*, şi, deasemeni, un Edgar din partea **Mystery Writers of America** pentru *The Whimper of whipped Dogs* (1973). În 1978 cîştigă din nou ambele premii cu nuveleta *Paladin of the Lost Hour* (1985).

În decursul acestor ani H.E. a început să publice şi faimoasele sale antologii de New Wave. *Dangerous Visions* (1967), *Again, Dangerous Visions* (1972) au fost uluitoare prin calitatea textelor şi prin cea a comentariilor personale extinse, profunde care le-au însoţit şi care- binenţeles- au fost semnate de H.E. Dar acest succes extraordinar, această promoţie nemaipomenită pe care şi-a făcut-o autorul au sfîrşit prin a-l face să plătească cu vîrf şi îndesat. Un al treilea volum, *The Last Dangerous Visions*, deşi a fost anunţat la începutul anilor '70 încă îşi mai aştepta publicarea în 1992. O serie de boli l-au împiedicat pe H.E. să-şi ducă la bun sfîrşit proiectul; apoi o încăpăţînare tipică l-a făcut să nu întrerupă întreaga afacere în ciuda faptului că New Wave-ul (ajuns la apogeu în anii'60) a început să iasă din sfera de interes a cititorilor.

Timp de mai mulţi ani, pe lîngă activitatea sa de scriitor sf şi autor de scenarii, HE s-a implicat şi alte activităţi: eseistică, recenzii, polemică, desene animate "dăştepte", memorialistică. Mare parte din aceste materiale au fost publicate: *"The Glass Teat: Essays of Opinion on the Subject of TV"* (1970) şi *The Other Glass Teat* (1975).*Sleepless Nights in the Procustean Bed* (984) conţine eseuri ca şi *An edge in My Voice* (1985); ambele culegeri conţinînd atacuri violente la adresa ipocriziei, atît cea practicată de guverne, dar şi cea folosită de fiecare dintre noi în viaţa de zi cu zi. În *Harlan Ellison's Watching* (1989) vom găsi, în schimb, cronică de film, în timp ce în *The Harlan Ellison Hornbook* (1990) ne lovim de o suită de confesiuni foarte personale.

De prin 1970, deşi calitatea lucrărilor a început să scadă simţitor, H.E. a publicat un număr din ce în ce mai redus de texte, iar din 1980 se face simţită o înclinaţie spre melancolism cultural, explicabilă de altfel. Titlurile noi, unele la fel de subtile ca cele utilizate în primii ani ai carierei sale au fost adunate în culegerile *Strange Wine* (1978), *Shatterday* (1980), *Stalking the Nightmare* (1982) şi *Angry Candy* (1988). Toate aceste lucruri degajă maturitatea dureroasă a unui autor provocat nu numai de el însuşi- o provocare ale cărei pericole HE nu le-a negat niciodată- dar şi de gesturile fundamentale de furie, dragoste şi compromisuri prin care ne trădăm pe noi înşine şi care ne stigmatizează specia. H.E. şi-a angajat întreaga putere scriitoricească în crearea a nenumărate parabole, dintre care doar cîteva au tangenţe cu idiomul sf. Sînt parabole care iluminează acest sfîrşit de secol de o manieră lugubră cîteodată, dar totdeauna fiind străbătute de o durere neprefăcută, capabilă să răscumpere orice păcat.

Iar în ceea ce priveşte lucrările sale "scăpate de sub control", din care ideile crude, nefasonate, par să ţîşnească în toate sensurile, ca un foc de artificii- *All the Lies that Are My Life* (1980) este exemplul cel mai bun de scriere "posedată"- H.E. apare odată mai mult ca un purtător de cuvînt reprezentativ al lucrurilor care contează cu adevărat.

Alte lucrări:

Sex Gang (1959) cu Paul Merchant; ***Doomsman (1958); Imagination Science Fiction (1967); Partners in Wonder: Harlan Ellison in Collaboration with... (1971); No Doors, No Win dows (1975); The City at the Edge of Forever (1977)***- un Star Trek; ***The Illustrated Harlan Ellison (1978); The Book of Ellison (1978)*** cu Andrew Porter; ***Medea: Harlan's Worlds (1985)***- una dintre primele antologii alcătuite din povestiri care se petrec în aceeaşi lume şi probabil cea mai bună; ***Night and the Enemy (1987)*** cu Ken Steacy; ***Eidolons (1988); Foot steps (1989); Vic and Blood: The Chronicles of a Boy and this Dog (1989)***- grafic novel cu Richard Corben; ***Run for the Stars (1957); Dream with Sharp Teeth (1991).***

HARLAN ELLISON — Premiul Hugo

PĂSAREA MORȚII

PENTRU MARK TWAIN

1 Acesta este un test. Notați-vă. Echivalează cu trei sferturi din nota finală. Indicii: la șah, regii se anulează între ei, pot ocupa câmpuri vecine, sunt atotputernici și lipsiți de putere, nu se pot ataca unul pe celălalt. Hinduismul este o religie politeistă; secta Atman proslăvește scânteia divină a vieții din Om; de fapt, spunând: „Tu ești Domnul". Condițiile de timpi egali nu sunt satisfăcute dintr-un punct de vedere cu acces mass-media la două sute de milioane de oameni în transmisiune directă, pe când opiniile adverse sunt expediate pe un podium improvizat, într-un colț. Nu toți spun adevărul. Notă de lucru: secvențele următoare pot fi scoase din ordinea firească; rearanjați-le, ca să vi se potrivească în modul cel mai natural. Luați foile și începeți.

2 Nenumărate straturi de rocă apăsau bazinul de lavă. Albă incandescentă, bolborosind cu ferocitatea miezului de fier-nichel topit lava sculpa și tremura, totuși nu ardea, afuma, mușca sau distrugea câtuși de puțin suprafețele netede și reflectante ale raclei.

Înăuntru zăcea Nathan Stack – liniștit, dormind.

O umbră trecu prin rocă. Prin marnă, cărbune și marmură, prin micașist și cuarțit; prin depozite de fosfați, groase de câteva mile, prin diatomacee, feldspați și diorit; prin crevase și cute, prin anticlinuri și monoclinuri, prin pante și sinclinale; prin focul iadului; ajunse la plafonul peșterii și-l străbătu; zări lacul de lavă, coborâ și ajunse la raclă. Umbra...

Un chip triunghiular cu un singur ochi privi în criptă, îl văzu pe Stack și puse mâinile cu patru degete pe suprafața răcoroasă a sarcofagului. Nathan Stack se trezi sub atingere și racla deveni transparentă; se trezi, deși apăsarea nu fusese pe trupul lui. Sufletul său simțise presiunea ușoară și bărbatul deschise ochii, ca să zărească strălucirea orbitoare a miezului pământului din jurul lui, ca să vadă umbra privindu-l cu unicul ei ochi.

Umbra șerpuitoare cuprinse racla; bezna ei pluti din nou în sus, prin mantaua Pământului, spre scoarță, către suprafața tăciunelui, a jucăriei stricate: Pământul.

Ajunsă la suprafață, umbra purtă racla într-un loc unde nu ajungeau vânturile otrăvite, și o deschise.

Nathan Stack încercă să se miște; reuși cu dificultate. Prin minte îi alergară amintirile altor vieți, a multor alte vieți, și tot atâtea trupuri; apoi

Cristian Dragne - debut

amintirile se sfârșiră, topindu-se într-un fundal lipsit de importanță.

Umbra atinse cu degetele pielea dezgolită a bărbatului. Ușor, dar cu fermitate, îl ajută să se ridice, îi dădu veșminte și o punguță de atâmat la gât, în care se găseau un cuțit scurt, o piatră-încălzitoare și alte câteva obiecte. Îi întinse mâna, Stack i-o apucă și, după două sute cincizeci de mii de ani, de somn în raclă, Nathan Stack păși pe suprafața planetei bolnave, Pământul.

După aceea, făptura se încovoie în fața vânturilor de otravă și începu să meargă. Neavând de ales, Nathan Stack se aplecă și el și o urmă.

3 După ce-l anunțase curierul, Dira venise pe cât de repede îi permiseseră meditațiile. Când ajunse la Vârf, îi găsi pe părinți așteptând, iar ei îl luară lin în vamița lor, unde se afundaseră, și începură să vorbească.

– Am pierdut arbitrajul, rosti părintele-bobină. Va trebui să plecăm și să-l lăsăm lui.

Lui Dira nu-i venea să creadă.

– Dar nu ne-au ascultat argumentele, logica?

Părintele-colț clătină trist din cap și atinse umărul lui Dira.

– Au fost... niște înlesniri. Era timpul lor. Așa că noi trebuie să plecăm.

– Am hotărât ca să rămâi tu, interveni părintele-bobină. S-a acceptat rămânerea unui interimar. Accepți delegarea noastră?

Onoarea era extraordinară, însă Dira începuse să simtă singurătatea încă din clipa când îl anunțaseră că vor pleca. Totuși, acceptă. Acceptă, întrebându-se de ce îl aleseseră pe el dintre toți oamenii lor. Existau motive, întotdeauna existau motive, dar nu putea întreba. De aceea, primi onoarea, cu toată tristețea ei, și rămase iar ei plecară.

Limitele interimatului său erau stricte; ceilalți se asiguraseră că Dira nu se putea apăra împotriva discreditărilor și legendelor ce aveau să se răspândească, și nici nu putea interveni până nu se dovedea că înțelegerea fusese încălcată de ceilalți, cei care stăpâneau acum. În plus, unicul său atu era Pasărea Morții. Un atu final, ce putea fi utilizat numai când era nevoie de măsuri decisive: deci, când avea să fie prea târziu.

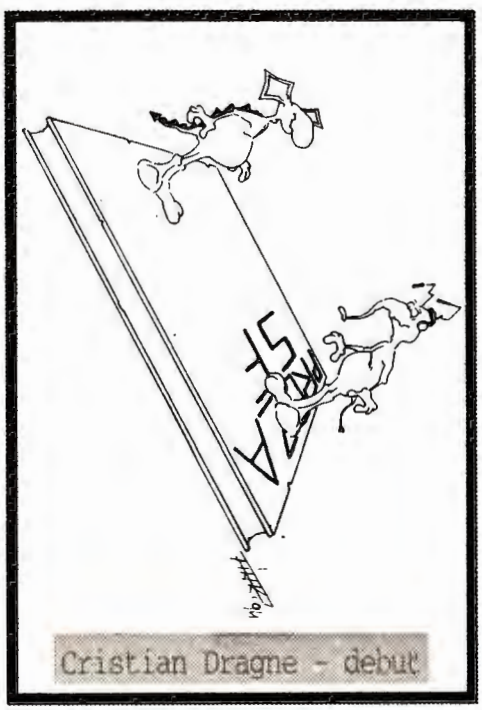

Cristian Dragne - debut

Era însă răbdător. Poate cel mai răbdător dintre toţi cei din neamul lui.

După mii de ani, când văzu cum mergeau lucrurile, când nu mai rămăsese nici o îndoială asupra sfârşitului, înţelese că **acela** fusese motivul alegerii sale.

Dar asta nu-l putea ajuta înaintea însingurării.

Nici nu putea salva Pământul. Numai Stack o putea face.

4. 1. Şarpele era mai şiret decât toate fiarele câmpului pe care le făcuse DOMNUL Dumnezeu. El a zis femeii: „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: <<Să nu mâncaţi din toţi pomii din grădină?>>

2. Femeia a răspuns şarpelui: <<Putem să mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină.>>

3. Dar despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: <<Să nu mâncaţi din el, şi nici să nu vă atingeţi de el, ca să nu muriţi.>>

4. Atunci şarpele a zis femeii: <<Hotărât că nu veţi muri.>>

5. (omisiune)

6. Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat şi plăcut de privit, şi că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea. A luat deci din rodul lui, şi a mâncat; a dat şi bărbatului ei, care era lângă ea, şi bărbatul a mâncat şi el.

7. (omisiune)

8. (omisiune)

9. Dar DOMNUL Dumnezeu a chemat pe om, şi i-a zis: <<Unde eşti?>>

10. (omisiune)

11. Şi DOMNUL Dumnezeu a zis: <<Cine ţi-a spus că eşti gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care îţi poruncisem să nu mănânci?>>

12. Omul a răspuns: <<Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie lângă mine, ea mi-a dat din pom şi am mâncat.>>

13. Şi DOMNUL Dumnezeu a zis femeii: <<Ce ai făcut?>> Femeia a răspuns: <<Şarpele m-a amăgit, şi am mâncat din pom.>>

14. DOMNUL Dumnezeu a zis şarpelui: „Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat eşti între toate vitele şi între toate fiarele de pe câmp; în toate zilele vieţii tale să te târăşti pe pântece, şi să mănânci ţărână.

15. Vrăjmăşie voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei. Aceasta îţi va zdrobi capul, şi tu îi vei zdrobi călcâiul."

GENEZA – 3: 1-15

SUBIECTE PENTRU DISCUŢII

(Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

1. Romanul **Moby Dick**, de Melville, începe astfel: „Numiţi-mă Ismail." Spunem despre acest roman că este o naraţiune la persoana **întâi**. La ce persoană este povestită Geneza? Din al cui punct de vedere?

2. Cine este „eroul pozitiv" al istorisirii? Cine este „eroul negativ"? Aveţi argumente pentru a susţine o inversare a rolurilor?

3. În mod tradiţional, se consideră că şarpele a oferit Evei un măr. Însă în Orientul Apropiat merele sunt rare. Alegeţi una dintre următoarele posibilităţi, mai logice, de substituţie: măslină, smochină, curmală, rodie. Analizaţi apariţia miturilor şi modificările suferite de acestea după perioade lungi de timp.

4. De ce cuvântul DOMNUL este scris întotdeauna cu litere majuscule, iar numele Dumnezeu începe tot cu majusculă? N-ar trebui ca şi numele şarpelui să înceapă cu majusculă? Dacă nu, de ce?

5. Dacă Dumnezeu a creat totul, de ce a zămislit un şarpe care să-i ademenească făpturile? De ce Dumnezeu a făcut un pom despre care nu voia să afle Adam şi Eva, dar apoi i-a prevenit pe aceştia de existenţa lui?

6. Comparaţi fresca lui Michelangelo de pe

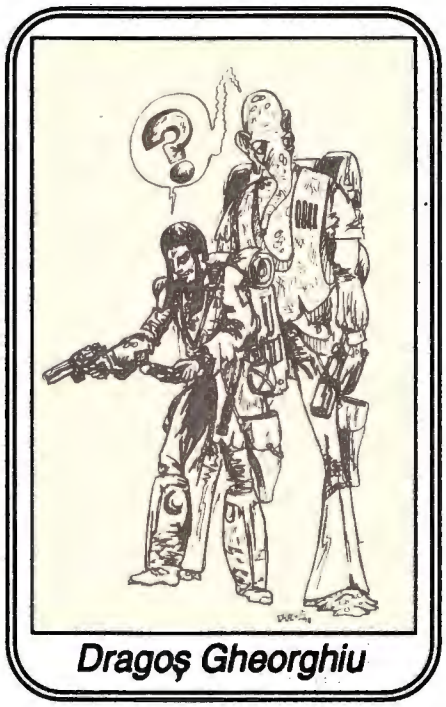

Dragoş Gheorghiu

tavanul Capelei Sixtine: **Izgonirea din paradis** cu tabloul lui Bosch: **Grădina plăcerilor.**

7. S-a purtat Adam cavalereşte când a învinuit-o pe Eva? Cine a fost Quisling? Analizaţi trădarea ca trăsătură negativă de caracter.

8. Dumnezeu s-a mâniat, aflând că a fost sfidat. Dar el nu ştia ce se întâmplase, fiind atotputernic şi atoateştiutor? De ce nu i-a putut găsi pe Adam şi Eva, când s-au ascuns?

9. Dacă Dumnezeu nu dorea ca Adam şi Eva să guste din fructul pomului oprit, de ce n-a avertizat şarpele? Dumnezeu ar fi putut opri şarpele de a-i ispiti pe Adam şi Eva? Dacă da, de ce n-a făcut-o? Dacă nu, analizaţi posibilitatea ca şarpele să fi fost la fel de puternic ca Dumnezeu.

10. Folosind exemple din două ziare diferite, demonstraţi conceptul de „ştiri tendenţioase".

5. Vânturile otrăvite urlau şi împrăştiau pulberea ce acoperea ţinutul. Nimic nu trăia acolo. Vânturile, verzi şi ucigătoare, se năpusteau din înaltul cerului şi răzuiau stârvul Pământului, căutând, căutând orice mişcare, orice mai trăia încă. Nu mai exista însă nimic. Colb. Ţărână. Pietriş.

Şi piscul de onix al muntelui spre care merseseră toată ziua Nathan Stack şi făptura-umbră... Când sosi noaptea săpară un adăpost şi umbra îl îmbrăcă într-o substanţă vâscoasă, asemănătoare cleiului, aflată în pungulita de la gâtul lui Stack. Bărbatul dormi liniştit peste noapte, strângând la piept piatra-încălzitoare, şi respirând printr-un filtru din punguţă.

Se trezise o singură dată, la zgomotul făcut de nişte creaturi aidoma unor lilieci uriaşi; le văzuse coborând peste ţinutul deşert, către adăpostul său din pământ. Nu-şi dăduseră seama însă că el şi umbra zăceau în groapă. Defecaseră fibre subţiri şi fosforescente, care căzuseră, strălucind în noapte, şi se pierduseră pe câmpii; după aceea, creaturile se ridicaseră şi dispăruseră, purtate de vânt. Stack adormi fără greutate.

Dimineaţa, înghetată sub o lumină cristalină ce acoperea totul cu o sclipire albătruie, făptura-umbră se scutură din ţărâna înăbuşitoare şi se târî de-a lungul solului, apoi rămase nemişcată, răschirând degetele, pentru a se sprijini pe suprafaţa nesigură. Îndărătul ei, Stack se ridică, prin praf, către suprafaţă, înălţă un braţ şi icni după ajutor.

Făptura-umbră lunecă peste sol, luptând cu vânturile ce se înteţiseră în timpul nopţii, înapoi către locul moale care le fusese adăpost, spre mâna ridicată prin colb. Apucă palma şi degetele lui Stack se încleştară, convulsiv. După aceea, umbra târâtoare exercită forţă şi trase omul afară.

Zăcură împreună pe sol, străduindu-se să vadă, străduindu-se să respire fără a-şi umple plămânii cu moartea sufocantă.

– De ce e aşa... **ce s-a întâmplat?** urlă Stack împotriva vântului. Făptura-umbră nu răspunse, dar îl privi lung, apoi, cu mişcări foarte încete, înălţă mâna, o ţinu în faţa ochilor bărbatului şi, încetişor, încârligându-şi cele patru degete, le strânse într-o cuşcă, într-un pumn, un ghem dureros, vorbind mai elocvent decât cuvintele: **distrugere.**

Începură după aceea să se târască spre munte.

6. Vârful de onix se înălţa din iad şi se zbătea către cerul sfâşiat. Aroganţa lui era monstruoasă. Nimic n-ar fi încercat să se ridice din ruină. Muntele cel negru încercase însă... şi reuşise.

Semăna cu un moşneag. Zbârcit, bătrân, cu murdăria închegată în riduri, vestejit, însingurat; întunecat şi părăsit, aduna tărie peste tărie. Nu ceda înaintea gravitaţiei, a presiunii şi a morţii. Lupta pentru cer. Înspăimântător de singur, era singura trăsătură ce ştirbea linia stearpă a orizontului.

După alte douăzeci şi cinci de milioane de ani, muntele ar fi putut să fie erodat, neted şi uniform; un micuţ onix oferit zeităţilor nopţii. Dar deşi

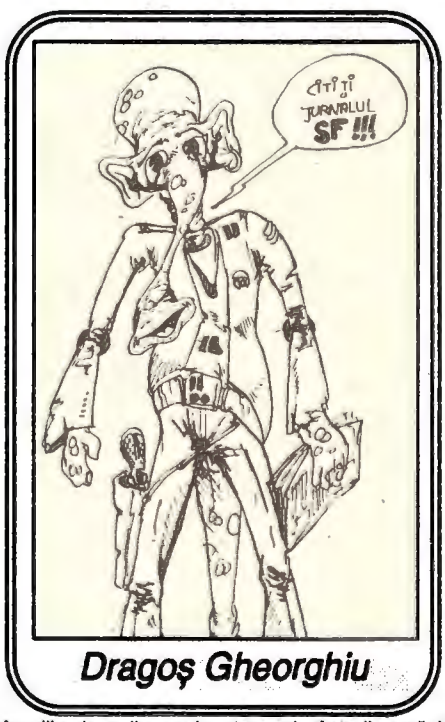

Dragoş Gheorghiu

câmpiile de pulbere clocoteau şi vânturile otrăvite izbeau pietrişul de flancurile sale, ura lor izbutea doar să netezească muchiile muntelui, de parcă intervenţia divină ar fi protejat piscul.

Aproape de vârf se mişcau luminiţe.

7. Stack înţelese ce erau fibrele fosforescente excretate în timpul nopţii de creaturile asemănătoare liliecilor: spori, care, sub lumina ştearsă a zilei, deveneau plante ciudate, parazite.

Pe când se târau prin zori, plantele le simţiră căldura trupurilor şi începură să trimită laţuri în sus, prin praful gros. Când roşul palid, de ambră, al soarelui muribund se înălţă dureros pe cer, plantele parazite atingeau deja maturitatea.

Stack răcni, atunci când unul dintre tentaculele vegetale se încolăci în jurul

gleznei sale, oprindu-l. Un altul i se înfăşură în jurul gâtului.

Tentaculele erau acoperite cu o peliculă subţire de sânge negru-arămiu, lăsând inele pe carnea bărbatului. Inelele frigeau îngrozitor.

Făptura-umbră se târî pe pântece, către el. Capul triunghiular se apropie de gâtul lui Stack şi muşcă tentaculul. Acesta se despică şi dinăuntru ţâşni un sânge negru şi gros. Umbra continuă să-şi mişte dinţii ca nişte lame înainte şi înapoi, până când Stack reuşi să răsufle. Cu o mişcare violentă, omul se îndoi, răsucindu-se şi scoase cuţitul din punguţa de la gât. Spintecă tentaculul încleştat de gleznă. Tentaculul ţipă în momentul retezării, cu acelaşi glas auzit din ceruri, în timpul nopţii. După aceea, se zgârci şi se retrase în ţărână.

Stack şi făptura-umbră se târâră tot înainte, agăţându-se de pământul muribund: către munte. Sus, în cerul însângerat, Pasărea Morţii dădea târcoale.

8 Trăiseră milioane de ani pe planeta lor, în peşteri luminoase, cu pereţi uleioşi, evoluând şi răspândindu-şi rasa în univers. Când imperiul lor devenise îndeajuns de întins, se întorseseră spre înlăuntru şi petrecură multă vreme elaborând rafinate cânturi de înţelepciune şi amenajând planete pentru multe neamuri.

Existau însă şi alte rase care construiau. Dacă apăreau conflicte referitoare la jurisdicţie, se solicita un arbitraj, asigurat de o rasă al cărei **raison d'etre** erau imparţialitatea şi abilitatea de-a descurca noduri încâlcite de revendicări şi pretenţii. De fapt, însăşi onoarea neamului lor depindea de aplicarea fără greş a acestor calităţi. De-a lungul secolelor îşi perfecţionaseră iscusinţa în arbitraje tot mai sofisticate, până ce sosi momentul consacrării lor drept autoritate finală. Reclamanţii erau obligaţi să accepte hotărârile, nu numai pentru că acestea erau întotdeauna înţelepte şi imparţiale, ci şi pentru că rasa judecătorilor s-ar fi autodistrus, dacă deciziile i-ar fi fost puse sub semnul întrebării. În cel mai sacru loc de pe planeta lor, construiseră o maşinărie religioasă. Activată, aceasta emitea o undă ce le-ar fi sfărâmat carapacele din cristal. Fiinţele acelea erau asemănătoare unor greieri delicaţi, nu mai mari decât degetul unui om. Erau preţuite în toate lumile civilizate, şi dispariţia lor ar fi reprezentat o catastrofă. Probitatea şi valoarea lor nu erau niciodată puse la îndoială. Toate rasele le respectau hotărârile.

De aceea, neamul lui Dira renunţă la jurisdicţia asupra planetei şi o părăsi, lăsându-l pe Dira numai cu Pasărea Morţii, un păzitor aparte, introdus în mod creator de către judecători în decizia lor.

Există înregistrarea unei ultime întâlniri dintre Dira şi cei care îi încredinţaseră sarcina. Existau anumite dovezi ce nu puteau fi ignorate – de fapt, judecătorii le comunicaseră de urgenţă bătrânilor rasei lui Dira – şi Marele Bobinat venise în ultima clipă la Dira, pentru a-l avertiza asupra nebunului pe ale cărei mâini fusese încredinţată planeta, şi să-i mai spună ce putea face dementul acela.

Marele Bobinat – ale cărui inele erau bucle de înţelepciune, dobândite după veacuri de blândeţe, înţelegere şi meditaţii imersate, ce creaseră planuri minunate pentru multe planete – el, cel mai sfânt din neamul lui Dira, îl onoră pe acesta, vizitându-l.

„Le putem lăsa un singur dar", vorbi el. „Înţelepciunea. Nebunul va veni, îi va minţi şi le va spune: eu sunt creatorul vostru. Noi nu vom mai fi aici, iar între ei şi nebun, cu excepţia ta, nu va mai rămâne nimeni. Doar tu le poţi da înţelepciunea de a-l înfrânge, atunci când va sosi timpul lor." După aceea Marele Bobinat dezmierdă pielea lui Dira cu afecţiune, şi Dira a fost atât de emoţionat încât n-a putut spune nimic. Apoi a fost lăsat singur.

Nebunul veni şi începu să lucreze, Dira le dădu înţelepciune, şi timpul se scurse. Numele său nu mai era Dira, ci deveni Şarpele iar noua denumire era disprețuită; dar el vedea că Marele Bobinat avusese dreptate în prezicerile sale. De aceea, făcu o alegere. Un om, unul dintre ei, şi-l înzestră cu scânteia.

Toate acestea sunt scrise undeva. De acum reprezintă istorie.

9 Bărbatul nu era Isus din Nazaret. Ar fi putut să fie Simon. Nu era Gingis Han, dar poate un ostaş din hoarda acestuia. Nu era Aristotel, ci unul dintre cei ce stăteau în agora, ascultându-l pe Socrate. Nu era nici ologul care descoperise roata, nici primul om care încetase de-a se vopsi în albastru, şi întinsese culorile pe pereţii grotei. Era însă unul de lângă ei, undeva foarte aproape. Nu era Richard **Coeur de Llon**, Rembrandt, Richelieu, Rasputin, Robert Fulton sau Mahdi. Era doar un om. Având scânteia...

10 Odată, Dira venise la el. La început. Scânteia exista acolo, dar lumina trebuia convertită în energie. De aceea, Dira veni la om şi făcu ceea ce trebuia făcut înainte ca smintitul să afle, dar când acesta descoperi că Dira, Şarpele, realizase contactul, oferi iute o explicaţie.

Legenda a ajuns la noi sub forma fabulei **Faust.**

ADEVĂR SAU MINCIUNĂ?

11 Lumina se converti astfel în energie:În cel de-al patruzecilea an al celei de-a cinci suta reîncarnări, total neştiutor de eonii cărora aparţinuse, bărbatul rătăcea într-un ţinut teribil de pârjolit, sub un disc solar subţire, turtit şi arzător. Bărbatul era un berber şi niciodată nu considerase umbrele altceva decât un adăpost răcoros. Umbra veni la el, spulberând nisipurile precum **khamsinul** din Egipt, **simoomul** din Asia Mică, sau **harmattanul** toate pe care le cunoscuse în numeroasele lui vieţi, dar pe care nu şi le mai amintea. Veni asupra lui precum **sirocco-ul.**

Umbra îi răpi suflarea din plămâni şi ochii bărbatului se holbară şi încremeniră. Căzu la pământ, iar umbra îl purtă jos, mai jos, prin nisipuri, în Pământ.

Pământul Mamă.

Lumea aceea de arbori şi râuri, de stânci cu gânduri de piatră, trăia. Respira, simţea, visa, năştea, râdea şi, de milenii, devenise contemplativă. Creatura aceea uriaşă, înotând prin oceanul spaţiului...

Ce minunăţie, se gândi omul, deoarece până atunci nu înţelesese niciodată că Pământul era mama lui. Nu pricepuse, până atunci, că Pământul avea o viaţă proprie, atât ca parte a omenirii, cât şi separat de aceasta. O mamă cu o viaţă personală.

Dira, Şarpele, umbra... purtă bărbatul în adâncuri şi lăsă scânteia de lumină să se preschimbe în energie, în timp ce omul se contopi cu Pământul. Carnea i se topi şi deveni sol tăcut şi răcoros. Ochii îi străluciră cu lumina aceea ce străluceşte în centrul întunecat al planetei, şi văzu cum mama îi îngrijea pe cei mici: viermii, rădăcinile plantelor, râurile ce se prăbuşeau în cascade înalte de kilometri, peste stânci uriaşe, în peşteri gigantice, scoarţa copacilor. Fu purtat încă o dată la sânul acelei mame uriaşe, Pământul, şi înţelese bucuria vieţii ei.

Ţine minte toate astea, îi spuse Dira.

Ce minunăţie, se gândi omul...

...şi fu readus în nisipurile deşertului, fără nici o amintire a faptului că dormise, iubise şi se bucurase de trupul mamei sale.

12. Poposiră la poalele muntelui, într-o grotă de sticlă verde, puţin adâncă, dar înclinată astfel încât nu-i putea atinge tuful purtat de vânt. Aşezară piatra lui Nathan Stack într-o adâncitură din podeaua peşterii şi căldura se răspândi cu iuţeală. Făptura-umbră cu capul triunghiular se trase într-un colţ, închise ochiul şi trimise afară instinctul de pradă să caute hrană. Vântul purtă cu el un ţipăt răguşit.

Mai târziu, după ce bărbatul mâncase, când era suficient de mulţumit şi sătul, privi în penumbră şi se adresă fiinţei ce stătea acolo.

– Câtă vreme am fost acolo, jos... cât a durat somnul?

Fiinţa vorbi în şoaptă. **Un sfert de milion de ani.**

Stack nu răspunse. Cifra era prea mare ca s-o accepte. Fiinţa părea că-l înţelege.

O durată infinitezimală în viaţa unei planete.

Nathan Stack era un om adaptabil. Zâmbi scurt şi spuse:

– Sunt pesemne cam obosit.

Umbra nu răspunse.

– Nu-nţeleg prea multe. E destul de înspăimântător. Să mori, apoi să te trezeşti... aici.

În felul ăsta.

Nu ai murit. Ai fost luat şi dus acolo, jos. Îţi promit că la sfârşit vei înţelege totul.

– Cine m-a dus acolo?

Eu. Când a fost nevoie, am venit, te-am căutat şi te-am dus acolo.

– Sunt încă Nathan Stack?

Dacă doreşti.

– Dar sunt Nathan Stack?

Ai fost dintotdeauna. Ai avut multe alte nume, multe alte trupuri, dar scânteia a fost mereu a ta. Bărbatul păru să intervină, dar umbra adăugă: **Ai fost mereu pe cale de-a deveni ceea ce eşti.**

– Dar ce sunt? La naiba, mai sunt Nathan Stack?

Dacă doreşti.

– Ascultă nu-mi pari prea sigur în legătură cu asta. Ai venit şi m-ai luat; adică, m-am trezit şi erai acolo; cine să ştie mai bine decât tine care mi-este numele?

Ai avut multe nume în diferite timpuri, Nathan Stack este doar cel pe care ţi-l aminteşti. Demult, la început, când am venit la tine pentru prima oară, aveai alt nume.

Lui Stack îi era teamă de răspuns şi totuşi întrebă:

– Cum mă numeam pe atunci?

Ish-lilith. Bărbatul lui Lilith. Ţi-o aminteşti?

Stack se gândi, încercă să se deschidă spre trecut, însă acesta era tot atât de impenetrabil ca şi sfertul de milion de ani pe care îl dormise în raclă.

– Nu. Dar au existat şi alte femei, în alte timpuri?

Multe. Cea care a înlocuit-o pe Lilith...

– Nu-mi amintesc.

O chema... nu contează. Însă când ţi-a luat-o nebunul şi a înlocuit-o cu cealaltă... atunci am ştiut că aşa se va sfârşi. Pasărea Morţii.

– N-aş vrea să par obtuz, dar habar n-am despre ce vorbeşti.

Înainte de sfârşit, vei înţelege totul.

– Ai mai spus asta. Bărbatul se opri, privi îndelung făptura-umbră, apoi întrebă: Cum te numeşti?

Înainte de a te întâlni, mă numeam Dira.

Rosti numele în graiul rasei sale. Stack nu-l putea pronunţa.

– Înainte de-a mă întâlni... Acum ce nume porţi?

Şarpe.

Dincolo de intrarea peşterii plescăi ceva. Trecu mai departe, cu un zgomot de noroi vâscos, într-o mlaştină.

– De ce m-ai dus acolo? De ce-ai venit la mine? Ce scânteie? De ce nu-mi amintesc toate celelalte vieţi, sau cine am fost? Ce vrei de la mine?

Trebuie să te culci. Va fi un urcuş lung. Şi rece.

– Nu pot spune că sunt obosit după ce am dormit două sute cincizeci de mii de ani, rosti Stack. De ce m-ai ales tocmai pe mine?

Mai târziu. Acum, dormi. Somnul are şi alte foloase.

Întunericul spori în jurul Şarpelui şi cuprinse peştera. Omul se întinse lângă piatra-încălzitoare şi bezna îl învălui.

13 LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Acesta este eseul unui scriitor. Evident, este destinat să provoace emoţie. Citindu-l, întrebaţi-vă cum se poate aplica subiectului discutat. Ce încearcă autorul? Reuşeşte el să-şi expună punctul de vedere? Eseul aruncă vreo lumină asupra subiectului în discuţie? După ce aţi citit textul, folosind contrapagina pe care este tipărit, scrieţi o povestire (maxim 500 cuvinte) despre pierderea unei fiinţe dragi. Dacă n-aţi pierdut niciodată pe cineva drag, încercaţi să vă imaginaţi starea respectivă.

AHBHU

Ieri a murit câinele meu. Timp de unsprezece ani, Ahbhu mi-a fost cel mai apropiat prieten. Datorită lui, am scris o povestire despre un băiat şi câinele său, povestire citită de multă lume. Nu era un animal răsfăţat, era o personalitate. Ar fi fost imposibil să-l antropomorfozez; n-aş fi reuşit. Era însă o făptură atât de aparte, deţinea o individualitate atât de puternică, era atât de hotărât să-şi împartă viaţa doar cu aceia aleşi de **el**, încât mi-este totuşi imposibil să mi-l amintesc ca pe un simplu câine. Exceptând acele caracteristici canine transmise inevitabil de rasa lui, se comporta cu totul deosebit.

Ne-am întâlnit la Casa de Animale Los Angeles. Doream un câine deoarece mă simţeam singur şi-mi aminteam de câinele care-mi fusese prieten, când eram un puşti şi n-aveam alţi tovarăşi. Într-o vară, am plecat în tabără şi când m-am întors am aflat că o vecină bătrână şi rea îmi trimisese câinele la hinghieri, în vreme ce tata era la serviciu. În noaptea aceea, m-am strecurat în curtea vecinei şi am găsit un covor atârnat pe frânghie. Într-un cui era agăţat bătătorul de covoare. L-am furat şi l-am îngropat.

În Casa de Animale mai era un bărbat. Adusese un căţeluş de vreo săptămână. Un Puli, un ciobănesc maghiar; te apuca mila, privindu-l. Se născuseră prea mulţi şi căţelul acela fusese adus fie pentru a fi luat de cineva, fie ca să fie omorât fără chinuri. L-au luat înăuntru şi omul dinapoia tejghelei mi-a făcut semn că-mi venise rândul. I-am spus că doresc un câine şi m-a condus în spatele magazinului, la cuşti.

Într-una din cuştile acelea, micuţul Puli abia adus era atacat de trei câini mai mari, care până atunci convieţuiseră acolo. Era micuţ şi-l băteau măr, dar se lupta înverşunat. Prâslea căţeilor.

– Scoate-l de acolo! am zbierat. Îl iau, îl iau, scoate-l de acolo!

A costat doi dolari. A fost investiţia cea mai fructuoasă din viaţa mea.

În drum spre casă, mă privea de pe scaunul de alături. Când venisem, mă gândisem deja ce nume să-i pun, dar, pe când ne studiam reciproc, mi-am amintit de o scenă din filmul lui Alexander Korda, turnat în 1939: **Hoţul din Bagdad**, unde vizirul cel rău, interpretat de Conrad Veidt, îl preschimbă pe Ahbhu, micuţul hoţ interpretat de Sabu, într-un câine. Pentru o clipă, peste figura canină fusese suprapusă cea a omului, astfel încât chipul câinelui avea o privire extraordinar de inteligentă. Micuţul Puli mă privea cu aceeaşi expresie.

– Ahbhu, am rostit.

N-a reacţionat, însă n-ar fi avut nici un motiv. Dar de atunci acesta i-a fost numele.

Nimeni dintre cei care mi-au intrat vreodată în casă n-a fost ignorat. Când simţea pe cineva bun la suflet, venea imediat şi se tolănea la picioarele lui. Îi plăcea să fie scărpinat şi, în ciuda atâtor ani de ameninţări, refuza să nu mai cerşească bucăţele de la masă, deoarece descoperise că majoritatea oaspeţilor mei erau slabi de înger, incapabili a rezista privirii sale tip piciul – Jackie Coogan.

În acelaşi timp, era un barometru al oamenilor de nimic. În mai multe rânduri când găsisem pe cineva care să-mi placă şi Ahbhu era indiferent faţă de el, sau de ea, s-a dovedit întotdeauna că persoana respectivă nu era de calitate. Am început să observ atitudinea lui în prezenţa unor noi-veniţi, şi trebuie să recunosc că mi-a influenţat propriile reacţii. Eram circumspect cu cineva ignorat de Ahbhu.

Femei cu care întreţinusem relaţii pasagere reveneau totuşi, din când în când... să vadă câinele. Avea un cerc intim de prieteni, mulţi dintre ei neavând nici o legătură cu mine, iar printre aceştia se numărau unele din cele mai frumoase actriţe hollywoodiene. O doamnă extrem de rafinată obişnuia să-şi trimită şoferul, să-l aducă duminicile după-amiaza, ca să se zbenguie împreună pe plajă.

Niciodată nu l-am întrebat ce se petrecea în asemenea ocazii. Nu vorbea.

Declinul a început anul trecut, deşi nu mi-am dat seama, deoarece şi-a menţinut până aproape de sfârşit comportarea de căţeluş. Însă începuse să doarmă prea mult şi nu-şi putea digera hrana – nici măcar mâncarea maghiară preparată la restaurantele ungureşti. Mi s-a părut că ceva era în neregulă cu el, anul trecut, când s-a speriat la cutremurul din Los Angeles. Lui Ahbhu nu-i era teamă de nimic. Ataca Oceanul Pacific şi pisicile viclene. Cutremurul l-a înspăimântat însă, mi-a sărit în pat şi m-a prins cu labele de gât. Era să fiu singura victimă a cutremurului – strangulat de un animal.

Prima jumătate a anului şi-a petrecut-o aproape numai în cabinetul veterinarului, iar idiotul spunea

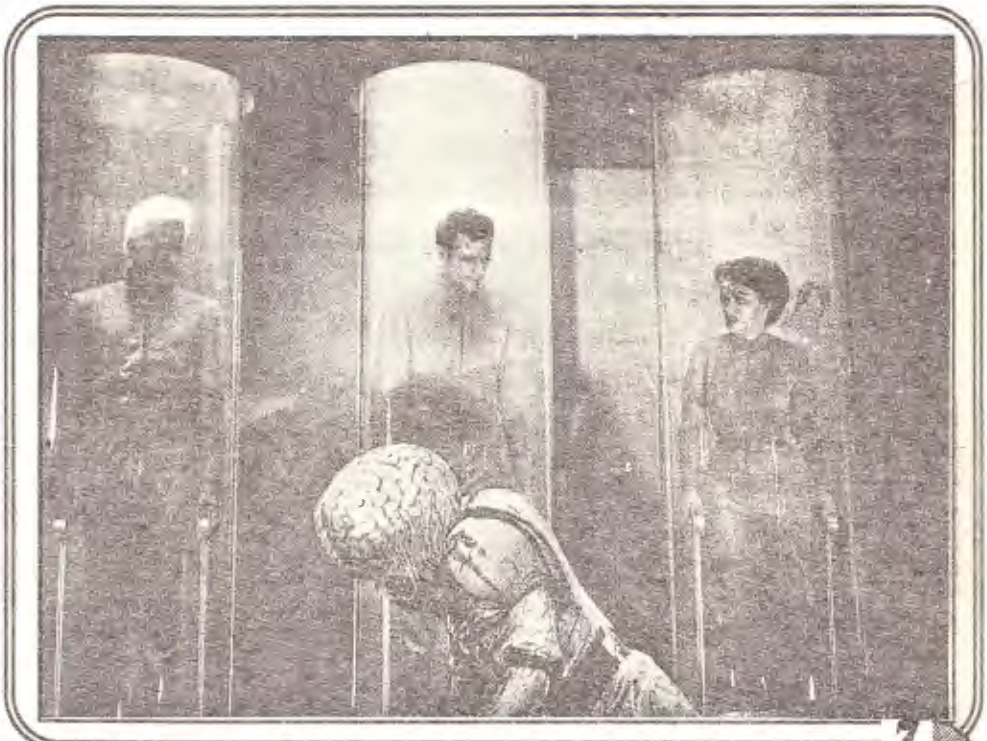

întruna că de vină era alimentația.

Apoi, într-o duminică, pe când era în curte, l-am găsit zăcând la piciorul scării, plin de noroi, vomitând atât de rău încât vărsa numai bilă. Se chinuia și încerca disperat să-și afunde nasul în pământ, căutând răcoare. Abia mai răsufla. L-am dus la alt veterinar.

La început, au crezut că era vorba doar de bătrânețe... că ar mai putea să i-o prelungească. Dar, în cele din urmă, i-au făcut radiografii și au văzut cancerul care-i cuprinsese stomacul și ficatul.

Am amânat momentul cât am putut mai mult. Într-un fel, nu puteam concepe o lume fără el. Ieri, însă am mers la veterinar și-am semnat hârtiile pentru eutanasie.

– Aș mai vrea să-l văd odată, am spus.

L-au adus și l-au așezat pe masa de consultații. Slăbise îngrozitor. Întotdeauna avusese stomacul mare, dar acum îi dispăruse cu totul. Mușchii labelor posterioare erau slăbiți, flasci. A venit spre mine și și-a vârât capul în subțioara mea. Tremura puternic. I-am ridicat botul, și m-a privit cu figura aceea comică ce-l făcea să semene cu Lawrence Talbot, Omul-Lup. Știa... Isteț ca nimeni altul până în ultima clipă, da, bătrâne prieten? Știa și-i era frică. Se zgâlțâia din tot trupul. Claia aceea de blană care, atunci când ședea pe o mochetă închisă la culoare, putea fi confundată cu o carpetă din blăniță de oaie, fără să-ți dai seama unde era capul și unde coada. Atât de slăbit... Tremurând, știind ce avea să i se întâmple. Totuși, un cățeluș.

Am plâns, și ochii mi s-au închis când nasul mi s-a umflat de lacrimi, iar el și-a îngropat capul în brațele mele, deoarece nu rezolvam mare lucru plângând laolaltă. Mi-era rușine că nu puteam accepta faptul ca atare.

– Trebuie, cățeluș, pentru că te doare și nu poți mânca. Trebuie.

El însă nu voia să știe asta.

Apoi intră veterinarul. Era un tip cumsecade și mă întrebă dacă n-ar fi fost mai bine să plec fără să mai privesc înapoi.

Atunci, Ahbhu și-a scos capul și m-a privit.

În filmul **Viva Zapata,** regizat de Kazan, un prieten apropiat al lui Zapata, al lui Brando, este condamnat pentru că a conspirat cu **Federales.** Un prieten vechi, care-l însoțise pe Zapata încă din munți, la începutul lui **revolucion.** Garda vine în colibă, să-l ducă înaintea plutonului de execuție și Brando vrea să plece, dar prietenul lui îl apucă de braț și-i spune: „Emiliano, fă-o tu."

Ahbhu m-a privit, și știu că era doar un câine, totuși dacă ar fi putut vorbi în graiul oamenilor n-ar fi reușit să fie mai elocvent decât cu privirea aceea, **nu mă părăsi printre străini.**

Așa încât, l-am ținut, când l-au așezat și veterinarul i-a strâns lanțeta pe laba anterioară dreaptă, pentru a reliefa vena, și i-am apucat capul, când și l-a întors de la mine, în clipa pătrunderii acului. Este imposibil de spus momentul când a trecut în moarte. Și-a lăsat capul pe mâna mea, ochii i s-au închis și a murit.

Cu ajutorul veterinarului, l-am învelit într-un cearceaf și am condus spre casă cu Ahbhu pe lângă mine, așa cum sosisem cu unsprezece ani în urmă. L-am dus în grădina din spatele casei și am început să-i sap mormântul. Am săpat câteva ore, plângând și bolborosind, vorbind cu el. Era un mormânt dreptunghiular, cu laturile drepte și pământul scos cu grijă.

L-am așezat în groapă, și era atât de mic, acolo, pentru un câine care păruse în timpul vieții atât de mare, de lățos, de vesel... L-am acoperit și, după ce groapa a fost umplută cu pământ, am pus deasupra brazda de iarbă scoasă la început. Asta a fost tot.

Dar nu l-am putut părăsi printre străini.

SFÂRȘIT

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII

1. Există vreo semnificație în faptul că reversul lui **dog** (câine) este **god** (Dumnezeu)? Care anume?

2. Încearcă scriitorul să transfere calitățile umane unei ființe non-umane? De ce? Discutați antropomorfismul în lumina propoziției: „Tu ești Dumnezeu."

3. Analizați dragostea exprimată de autor în eseu. Comparați-o cu alte forme de iubire: iubirea unui bărbat pentru o femeie, a mamei pentru copil, a fiului pentru mamă, a botanistului pentru plante, a ecologului pentru Pământ.

14. Nathan Stack vorbea prin somn.– De ce m-ați ales pe mine? De ce tocmai eu?

15. Aidoma Pământului, Mama se chinuia. Casa cea mare era tăcută. Doctorul plecase, iar rudele ieșiseră în oraș, să cineze. Bărbatul stătea lângă patul ei și-o privea. Era căruntă, bătrână și zbârcită; pielea ei era un praf sur și uscat. Bărbatul începu să plângă încetișor.

Îi simți mâna pe genunchi, ridică ochii și-o văzu privindu-l.

– Nu trebuie să te miști, rosti el.

– Aș fi dezamăgită dacă n-aș face-o, răspunse bătrâna cu glas subțire și șoptit.

– Cum te simți?

– Doare... Ben nu m-a anesteziat îndeajuns.

El își mușcă buza inferioară. Doctorul îi dăduse doze masive, însă durerea sporea mai repede. Din când în când, mama icnea, încercată de dureri bruște. Lovituri. Vedea cum viața i se scurgea din ochi.

– Ce zice sora ta?

– O știi pe Charlene, înălță el din umeri. Îi pare rău, dar pentru ea este o chestiune intelectuală.

Mama lăsă un surâs slab să-i miște buzele.

– E îngrozitor de spus, Nathan, totuși sora ta nu-i cea mai agreabilă femeia din lume. Mă bucur că ești aici. Se opri, gândindu-se apoi adăugă: Poate că eu și tatăl tău am avut niște gene lipsă. Charlene nu-i desăvârșită.

– Vrei să-ți aduc ceva? Un pahar cu apă?

– Nu. Mă simt bine.

El privi spre fiola de narcotic. Seringa era așezată pe un prosop curat din apropiere. Simți ochii ei. Știa la ce se gândea. Privi în altă parte.

– Aș da orice pentru o țigară, rosti ea.

Bărbatul râse. La șaizeci și cinci de ani, cu ambele picioare amputate, cu partea stângă paralizată, iar cancerul întinzându-se precum un păianjen ucigaș spre inimă, ea continua să rămână matriarha.

– Nu poți fuma, așa că nu te mai gândi.

– Atunci de ce nu folosești seringa aia, să mă scapi?

– Taci, mamă.

– Oh, pentru numele lui Cristos, Nathan. Dacă sunt norocoasă mai trăiesc câteva ore. Dacă nu, câteva luni. am mai discutat despre asta. Știi că eu câștig întotdeauna.

– Ți-am spus vreodată că ești o bătrână nesuferită?

– De multe ori, însă oricum te iubesc.

Se ridică și merse până la perete. Nu putea trece prin el, așa încât începu să ocolească odaia.

– N-ai cum scăpa.

– Isuse, Mamă! Te rog!

– Bine... Hai să vorbim despre afaceri.

– Mult îmi pasă mie de afaceri acum.

– Atunci, despre ce vrei să vorbim ? Cuvintele nobile rostite de o doamnă bătrână în ultimele ei clipe?

– Știi, ești de-a dreptul macabră. Cred că-ți face plăcere, într-un mod sadic.

– În ce alt mod mi-ar putea face plăcere?

– Considerând-o o aventură.

– Cea mai mare. Păcat că tatăl tău n-a avut norocul s-o savureze.

– Nu cred că ar fi savurat senzația de zdrobire într-o presă hidraulică.

Apoi se mai gândi, deoarece pe buzele ei reapăruse surâsul cel slab.

– Bine, poate că ar fi apreciat-o. Voi doi erați atât de ireali, încât ați fi stat acolo și ați fi discutat, analizând terciul.

– Iar tu ești fiul nostru.

Era, într-adevăr. N-o putea nega, și nici n-o negase vreodată. Era aspru, blând și furtunos, aidoma lor, și-și amintea zilele petrecute în jungla de dincolo de Brasilia, și vânătoarea din Brațul Caimanilor, și celelalte zile muncind în laminor lângă tatăl său, și mai știa că, atunci când urma să-i vină clipa, avea să savureze moartea, aidoma ei.

– Spune-mi ceva... Dintotdeauna am vrut să știu... Tata l-a ucis pe Tom Golden?

– Folosește acul și am să-ți spun.

– Sunt un Stack. Nu mituiesc.

– Și eu sunt o Stack și știu cum te roade curiozitatea. Folosește acul și am să-ți spun.

Se învârti agitat prin cameră. Ea îl privea cu ochi strălucitori precum cilindrii laminorului.

– Cățea bătrână!

– Rușine, Nathan. Știi că nu ești fiul unei cățele. Ceea ce e mai mult decât poate spune sora ta. Ți-am spus vreodată că nu-i fiica tatălui tău?

– Nu, dar am știut.

– Ți-ar fi plăcut tatăl ei. Era suedez. Lui taică-tu îi plăcea de el.

– De-aia i-a rupt ambele brațe?

– Probabil. Dar eu nu l-am auzit pe suedez să se plângă. Pe vremea aceea, o noapte în patul meu merita niște brațe rupte. Folosește acul!

În cele din urmă, în vreme ce rudele erau undeva între antreuri și desert, el umplu seringa și-i făcu injecția. Pupilele Mamei se dilatară pe măsură ce

narcoticul îi cuprindea inima şi, înainte de-a muri, îşi adună toate puterile şi spuse:

– Înţelegerea e înţelegere. Nu tatăl tău l-a omorât pe Tom Golden, ci eu. Eşti un bărbat dat naibii, Nathan; te-ai luptat cu noi aşa cum voiam, şi amândoi te-am iubit mai mult decât poţi ştii tu. Atâta doar că, la naiba, tu ştii, nenorocitul dracului, aşa-i?

–Ştiu, răspunse Nathan şi ea muri, el plânse, şi acesta este sfârşitul poeziei din tot.

16 El ştie că venim.Suiau pe versantul nordic al muntelui de onix. Şarpele învelise picioarele lui Nathan Stack cu un clei gros şi, deşi nu se putea spune că era o plimbare, bărbatul izbutea să păşească. Acum se opriseră, ca să se odihnească pe o terasă micuţă, şi Şarpele vorbise pentru prima dată despre ceea ce-i aştepta acolo unde mergeau.

– El?

Şarpele nu răspunse. Stack se rezemă de peretele muntelui. Pe pantele inferioare întâlniseră creaturi asemănătoare unor melci, care încercaseră să se lipească de pielea lui Stack, iar când Şarpele le alungase, reîncepuseră să erodeze stâncile. Nu se apropiaseră de făptura-umbră. Deasupra, Stack putea zări luminile sclipitoare din vârf; simţea frica ridicându-se pe lângă stomac. Cu puţin înainte de-a ajunge la terasa aceea, trecuseră pe lângă o grotă în munte, unde dormeau creaturile-lilieci. Acestea înebuniseră, simţind omul şi Şarpele, iar sunetele pe care le emiteau îl îngreţoşaseră pe Stack. Şarpele îl ajutase şi trecuseră mai departe. Acum se opriseră, însă Şarpele nu răspundea la întrebări.

Trebuie să continuăm urcuşul.

– Pentru că el ştie că suntem aici, comentă sarcastic omul.

Şarpele începu să suie. Stack închise ochii. Şarpele se opri şi reveni lângă el. Stack ridică privirea spre umbra cu un singur ochi.

– Nici un pas.

Nu există nici un motiv pentru care n-ar trebui să ştii.

– Da, amice, numai că am impresia că n-o să-mi spui nimic.

Încă nu este timpul.

– Uite ce-i: pentru că n-am întrebat, nu-nseamnă că nu vreau să aflu. Mi-ai spus lucruri pe care nu le pot descurca… tot felul de aiureli… că sunt la fel de bătrân ca şi, ca şi… nu ştiu cât de bătrân, dar am impresia că încerci să-mi spui că eu sunt Adam…

Aşa este.

– …ah.

Se opri din bolboroseală şi privi făptura-umbră. Apoi încetişor, acceptând chiar mai mult decât crezuse că este posibil, spuse:

– Şarpe.

Tăcu o vreme şi în cele din urmă întrebă:

– Îmi dai un alt vis, şi mă laşi să aflu şi restul?

Trebuie să ai răbdare. Cel care locuieşte în vârf ştie că venim, însă am izbutit să-l împiedic să simtă cât eşti de periculos, doar pentru că nici tu nu te cunoşti.

– Spune-mi atunci el **vrea** ca noi să venim… cel din vârf?

O permite. Pentru că nu ştie.

Resemnat, Stack încuviinţă şi-l urmă pe Şarpe. Se ridică şi făcu o reverenţă exagerată, după tine, Şarpe.

Acesta se întoarse, lipindu-şi mâinile plate de peretele muntelui, şi se căţărară mai sus, în spirală, către pisc.

Pasărea Morţii se prăvăli, apoi se înălţă spre Lună. Era încă timp.

17 Dira veni la Nathan Stack înainte de asfinţit, intrând în sala de şedinţe a consorţiului industrial ridicat de Stack din imperiul moştenit de la familia sa.

Bărbatul stătea în scaunul ce domina încăperea unde se luau deciziile de cea mai mare însemnătate. Era singur. Ceilalţi plecaseră de câteva ore, şi odaia era cufundată în umbre, singurele lumini fiind strălucirile vagi ale seifurilor, sclipind pe pereţii catifelaţi.

Făptura-umbră trecu prin ziduri – şi, pentru o clipă, acestea deveniră trandafirii, precum cuarţul, apoi reveniră la culoarea anterioară. Dira rămase câteva clipe privindu-l pe Nathan Stack, fără ca acesta să-i simtă prezenţa.

Acum trebuie să mergi, vorbi Şarpele.

Bărbatul înălţă fruntea, pupilele i se dilatară de spaimă, şi prin minte îi trecu imaginea de neconfundat a Satanei, colţii din gura rânjitoare, coarnele strălucind cu scânteieri de lumină întrevăzute ca printr-un filtru, coada groasă cu vârful ascuţit, copitele despicate, lăsând urme de arsură pe covor, ochii adânci precum cazane de smoală, furca, mantia tivită cu mătase, picioarele păroase de ţap, ghearele. Încercă să strige, însă ţipătul îi ramase în gât.

Nu, făcu Şarpele, **nu aşa. Vino cu mine şi vei înţelege.**

Vocea lui purta o undă de tristeţe, de parcă Satana ar fi fost nedreptăţită. Stack scutură violent din cap.

Nu era timp de discuţii. Clipa sosise, şi Dira nu putea ezita. Făcu un gest şi Nathan Stack se ridică din scaun, lăsând în urmă ceva asemănător lui Nathan Stack adormit, păşi spre Dira şi Şarpe îl luă de mână, amândoi trecură prin trandafiriul de cuarţ şi plecară de acolo.

Şarpele îl duse jos, tot mai jos.

Mama era în dureri. Timp de eoni fusese bolnavă, dar acum atinsese faza după care Şarpe ştia că avea să urmeze sfârşitul, iar Mama cunoştea şi ea lucrul acesta. Totuşi, avea să-şi ascundă fiul, urma să intervină în propriul ei folos, tăinuindu-l adânc la sânul ei, unde nimeni, nici chiar nebunul nu-l putea găsi.

Dira îl duse pe om în **iad.**

Era un loc bun.

Călduros, ferit de departe de căutările dementilor.

Iar boala se întindea necontenit. Naţiuni se sfărâmară, oceanele clocotiră, apoi se răciră, acoperindu-se cu zoaie, aerul se îmbâcsi cu praf şi vapori ucigători, carnea curse precum uleiul, cerurile se întunecară, soarele se împăienjeni şi păli. Pământul gemea.

Plantele sufereau şi se veştejeau, animalele se schilodiră, şi înebuniră, copacii izbucniră în flăcări şi din cenuşa lor se înălţară forme de sticlă ce se spărgeau în vânt. Pământul murea; era o agonie lungă, lentă, dureroasă.

În locul cel bun din centrul Pământului, Nathan Stack dormea. **Nu mă părăsi printre străini.**

Deasupra, departe, de fundalul stelelor, Pasărea Morţii dădea târcoale, aşteptând cuvântul.

18 Când atinseră vârful cel mai înalt, bărbatul privi dincolo de gerul arzător şi de rafalele feroce ale vântului demonic, şi văzu sanctuarul lui de totdeauna, catedrala lui pe vecie, obeliscul amintirii, limanul perfecţiunii, piramida binecuvântărilor, atelierul creaţiei, cripta mântuirii, monumentul năzuinţelor, labirintul uimirii, catafalcul disperării, podiumul declaraţiilor şi pragul ultimelor încercări.

Pe o pantă ce urca la un ţanc în formă de stea, zări căminul celui care locuia acolo – lumini sclipind şi strălucind, lumini ce puteau fi văzute din depărtări, de pe faţa pustiită a planetei – şi începu să-i bănuiască numele.

Brusc, totul deveni roşu pentru Nathan Stack. Parcă peste ochi îi fuseseră azvârlit un filtru; cerul negru, luminile sclipitoare, stâncile platoului pe care se afla, chiar şi Şarpele, toate deveniră roşii, iar culoarea fu urmată de durere. O durere

Dan Coroiu

îngrozitoare, arzând fiecare por din trupul său, fierbându-i sângele. Zbieră şi căzu în genunchi, şi durerea îi urca în creier, urmând fiecare nerv, vas de sânge, ganglion şi neuron. Ţeasta îi ardea.

Luptă-te cu el, rosti Şarpele. **Luptă-te cu el.**

Nu pot, urlă în tăcere creierul lui Stack, durerea fiind prea intensă ca să poată vorbi. Focul sărea şi muşca, şi simţi cum se zbârceau ţesuturile delicate ale gândirii. Încercă să-şi concentreze gândurile asupra gheţii. Se agăţă de gheaţă, blocuri de gheaţă, munţi de gheaţă, aisberguri de gheaţă, pe jumătate cufundate în apă îngheţată, în vreme ce sufletul îi fumega şi mocnea. **Gheaţă!** Se gândi la miloane de particule de grindină prăbuşindu-se, căzând, izbind incendiul ce-i consuma creierul, şi deodată apăru un strop de abur, o flacără ce se stinsese, un colţ răcindu-se... şi ocupă colţul acela, gândind gheaţă, gândind blocuri, stânci şi monumente de gheaţă, împingându-le pentru a lărgi cercul de răcoare şi siguranţă. Apoi, flăcările începură să se retragă, să curgă înapoi prin canalele pe unde pătrunseseră, iar el trimise gheaţă după ele, asaltându-le, îngropându-le în gheaţă şi ape reci ce alergau după flăcări şi le alungau.

Când redeschise ochii, era tot în genunchi, dar putea să gândească iarăşi, iar suprafeţele roşii redeveniseră normale.

Va încerca din nou. Trebuie să fii pregătit.

– Spune-mi **totul**! Nu pot merge mai departe fără să ştiu. Am nevoie de ajutor! Spune-mi, Şarpe, spune-mi acum!

Te poţi ajuta singur. Ai tăria. Ţi-am dat scânteia.

...şi izbi al doilea atac!

Aerul deveni tăios, şi el ţinea în maxilare bucăţi murdare şi picurânde de rovă, iar gustul lor îl îngreţoşa, slăbindu-l. Picioarele i se chircirăşi se retrase în carapacea lui, în timp ce oasele îi trosneau şi se simţea legat cu o infinitate de funii de durere, aproape contopindu-se într-una singură. Încercă să se scuture, dar ochii amplificau lumina ce-l lovea. Câteva faţete ale ochilor se crăpară şi fluidul începu să curgă afară. Durerea era incredibilă.

Luptă-te cu el!

Stack se rostogoli pe spate, trimiţând cilii să atingă solul şi, pentru o clipă, îşi dădu seama că vedea prin ochii unei alte fiinţe, ai unei forme de viaţă pe care nici măcar n-o putea descrie. Dar se afla sub cer deschis, şi acest fapt îl înspăimânta, era înconjurat de aer ce devenise ucigător şi **asta** îi producea teamă, orbea şi **asta** îl îngrozea, era... era un om... se luptă cu senzaţia de a fi altă fiinţă... era un **om**, şi nu va simţi frica, va rezista.

Se rostogoli înapoi, retrase cilii şi se luptă să-şi coboare picioarele. Oasele rupte se frecară între ele şi durerea îi răcni prin trup. Se străduis-o ignore şi, în cele din urmă, picioarele erau întinse, respira şi se simţea ameţit...

Când deschise ochii, era iarăşi Nathan Stack.

...şi izbi al treilea atac!

Disperare.

Ieşind din interminabila suferinţă, redeveni Stack.

...şi izbi al patrulea atac:

Demenţă.

Din sminteala teribilă, se luptă să fie Stack.

...şi al cincilea atac, şi al şaselea, şi al şaptelea, şi bolile, şi vârtejurile, şi mocirlele de răutate, şi reducerea în mărime, însoţită de prăbuşirea prin iadurile submicroscopice, şi lucrurile ce se hrăneau din interiorul lui, şi al douăzecilea, şi al patruzecilea, şi sunetul glasului său, urlând să fie lăsat în pace, şi vocea Şarpelui, mereu alături de el, şoptind **Luptă-te cu el!**

În cele din urmă, încetă.

Acum, repede.

Şarpe îl apucă de mână pe Stack şi, aproape târându-l, alergă spre palatul din lumină şi cleştar ce strălucea orbitor sub piscul stelar şi trecură pe sub o arcadă din metal sclipitor, în holul ascensional. În urma lor, poarta se închise.

Pereţii tremurau. Podelele din nestemate începură să se zguduie. Din plafoanele înalte şi îndepărtate porni să cadă tencuială. Trosnind, palatul se cutremură înspăimântător şi se nărui în jurul lor.

Acum, spuse Şarpele. **Acum vei cunoaşte.**

Şi totul încetă să mai cadă. Încremenite în văzduh, ruinele palatului atârnau suspendate deasupra lor. Până şi aerul încetă să se învolbureze. Timpul amorţi. Mişcarea Pământului era oprită. Toate rămaseră nemişcate, în vreme ce Nathan Stack căpătă permisiunea să înţeleagă.

19. VARIANTE DE RĂSPUNS *(valorează 1/2 din nota finală)*

1. Dumnezeu este:

A. Un spirit invizibil cu o barbă lungă.

B. Un căţeluş mort, într-o groapă.

C. Fiecare om.

D. Vrăjitorul din Oz.

2. Nietzsche a scris „Dumnezeu este mort". Prin asta înţelege:

A. Viaţa este lipsită de sens.

B. Nu mai există credinţă în zeităţi supreme.

C. De fapt, Dumnezeu n-a existat niciodată.

D. Tu eşti Dumnezeu.

3. Ecologia este un alt nume pentru:

A. Iubirea de mamă.

B. Un interes personal.

C. O salată bună cu Granola.

D. Dumnezeu.

4. Care dintre următoarele expresii exprimă o dragoste mai profundă:

A. Nu mă părăsi printre străini.

B. Te iubesc.

C. Dumnezeu înseamnă iubire.

D. Foloseşte acul.

5. Care dintre următoarele trăsături le asociem, de obicei, lui Dumnezeu:

A. Putere.

B. Dragoste.

C. Umanism.

D. Docilitate.

20.

Nici una dintre cele de mai sus.Lumina stelelor sclipea în ochii Păsării Morţii, şi trecerea ei prin noapte aruncă o umbră peste Lună.

21.

Nathan Stack ridică braţele, iar în jurul lor aerul rămase nemişcat, în vreme ce palatul se prăbuşi, năruindu-se. Erau neatinşi. **Acum ştii tot ce este de ştiut,** rosti Şarpele, lăsându-se într-un genunchi, de parcă s-ar fi închinat. Nu era nimeni la care să se închine, ce excepţia lui Nathan Stack.

– Dintotdeauna a fost nebun?

De la început.

– Atunci, cei care i-au dat lumea noastră erau nebuni, şi rasa ta a fost nebună acceptând.

Şarpele nu răspunse.

– Poate că aşa trebuia să fie, rosti bărbatul.

Se aplecă, ridică Şarpele şi-i atinse capul îngust şi triunghiular.

– Prietene, spuse el.

Cei din rasa lui Şarpe nu puteau plânge. **Am aşteptat acest cuvânt mai mult decât poţi bănui,** zise făptura-umbră.

– Îmi pare rău că a venit abia la sfârşit.

Poate că aşa trebuia să fie.

Apoi, aerul se învolbură, palatul năruit sclipi, şi proprietarul muntelui, proprietarul Pământului ruinat veni la ei sub forma unui tufiş arzător.

DIN NOU ŞARPE? DIN NOU MĂ ENERVEZI?

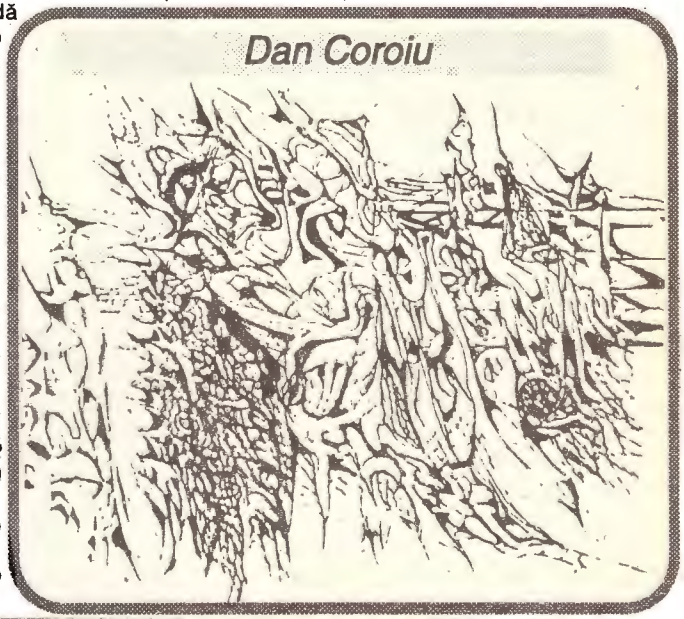

Dan Coroiu

S-a terminat cu jucăriile.

L-AI ADUS PE NATHAN STACK SĂ MĂ OPREASCĂ? EU SPUN CÂND A VENIT SFÂRŞITUL. EU SPUN, AŞA CUM AM SPUS DINTOTDEAUNA.

Apoi, către bărbat:

PLEACĂ, GĂSEŞTE-ŢI UN ASCUNZIŞ PÂNĂ VOI VENI DUPĂ TINE.

Stack ignoră tufişul de flăcări. Flutură din mână şi conul de siguranţă în care stătuse dispăru.

– Întâi să-l găsim pe el, după aceea ştiu ce am de făcut.

Pasărea Morţii îşi ascuţi ghearele pe vântul de noapte şi pluti în jos, spre tăciunele Pământului.

22. Odată, Nathan Stack se îmbolnăvise de pneumonie. Zăcuse pe masa de operaţie, în timp ce chirurgul făcea incizia în piept. Dacă n-ar fi fost încăpăţânat, dacă n-ar fi continuat să muncească până ce infecţia dusese la un emfizem, n-ar fi trebuit să ajungă sub cuţit, nici chiar pentru o operaţie atât de uşoară precum toracotomia. El însă era un Stack, aşa încât zăcea pe masa de operaţie, iar tubul de cauciuc îi fu introdus în piept, ca să absoarbă puroiul din cavitatea pleurală, şi atunci auzi pe cineva pronunţându-i numele.

NATHAN STACK.

Îl auzise de departe, de dincolo de întinderea arctică; îl auzise stârnind ecouri de-a lungul unui coridor nesfârşit; în vreme ce bisturiul tăia.

NATHAN STACK.

Şi-o aminti pe Lilith, cu părul de culoarea vinului negru. Îşi aminti cum se chinuise ore întregi, murind sub o stâncă prăbuşită peste el, în vreme ce tovarăşii săi de vânătoare spintecau carnea ursului, ignorându-i gemetele. Îşi aminti şocul săgeţii de arbaletă ce-i străpunsese zalele şi-i despicase pieptul, ucigându-l la Agincourt. Îşi aminti apele îngheţate ale fluviului Ohio închizându-se deasupra capului şi barca dispărând, fără ca echipajul să-şi dea seama că el căzuse peste bord. Îşi aminti iperita, mâncându-i plămânii, pe când încerca să se târască spre o fermă din apropierea Verdunului. Îşi aminti privind direct în fulgerul bombei şi simţind cum i se topea carnea feţei. Şi-l aminti pe Şarpe venind la el, în sala de consiliu şi luându-l din trupul său. Îşi aminti cum dormise un sfert de milion de ani în miezul topit al Pământului.

Dincolo de secolele moarte, o auzi pe mama sa rugându-l s-o elibereze, să-i curme suferinţele. **Foloseşte acul.** Glasul ei se împleti cu glasul Pământului, strigând îndurerat după carnea ce-i fusese smulsă, după râurile transformate în artere de colb, după colinele line şi câmpiile verzi, preschimbate în smarald sticlos şi cenuşă. Vocile mamei sale şi a mamei care fusese Pământul se contopiră şi deveniră galsul Şarpelui, spunându-i că el era singurul om din lume – ultimul om din lume – care putea sfârşi boala incurabilă a Pământului.

Foloseşte acul. Cruţă Pământul de suferinţă. **Este al tău acum.**

În puterea pe care o deţinea, Nathan Stack se găsea în siguranţă. Puterea lui depăşea cu mult pe cea a zeilor, Şerpilor, sau creatorilor nebuni care înfigeau ace în creaţiile lor, care îşi stricau jucăriile.

NU POŢI. NU TE VOI LĂSA.

Nathan Stack ocoli tufişul arzător ce sfârâia de mânie neputincioasă. Îl privi aproape cu milă, amintindu-şi de vrăjitorul din Oz, cu capul său uriaş şi fără trup, plutind în mijlocul ceţurilor şi fulgerelor, în vreme ce îndărătul cortinei, bietul omuleţ răsucea butoanele pentru a crea efectele stranii. Bărbatul ocoli efectele, ştiind că avea mai multă putere decât sărmanul acela vrednic de plâns, care-i înrobise rasa încă înainte de-a o fi luat pe Lilith.

Plecă să-l caute pe nebunul ce-şi scria numele cu majusculă.

23. Zarathustra a coborât singur din munţi şi n-a întâlnit pe nimeni. Când a intrat însă în pădure, deodată în faţa lui apăru un bătrân care îşi părăsise coliba ca să caute rădăcini. Şi astfel grăit-a bătrânul către Zarathustra.

– Călătorul acesta nu mi-este străin; acum mulţi ani, el a mai trecut pe acest drum. Se numea Zarathustra, dar s-a schimbat. Pe atunci duceai tăciunii în munţi; acum vei duce focul în văi?. Nu ţi-este teamă că vei fi pedepsit ca incendiator?

Zarathustra s-a schimbat, Zarathustra a devenit copil, Zarathustra s-a trezit; ce cauţi printre cei care dorm? Ai trăit în singurătatea ta ca într-un ocean şi oceanul te-a purtat. Vai, te vei căţăra acum pe ţărmuri? Vai, îţi vei târî iarăşi trupul?

– Iubesc omul, răspunse Zarathustra.

– De ce, întreabă sfântul, de ce am venit eu în pădure şi în deşert? Nu pentru că am iubit prea mult omul? Acum îl iubesc pe Dumnezeu; pe om nu-l mai iubesc. Omul este pentru mine ceva prea imperfect. Iubirea către om m-ar ucide.

– Şi ce face în pădure un om sfânt ca tine? întrebă Zarathustra.

– Fac cântece şi le cânt, răspunse sfântul, iar când fac cântece, râd, plâng şi murmur: astfel îl proslăvesc pe Dumnezeu. Cântând, plângând, râzând şi murmurând, aşa îl proslăvesc pe zeul care este zeul meu. Dar tu, ce ne aduci în dar?

Când Zarathustra auzi aceste cuvinte îşi luă rămas bun de la sfânt şi spuse:

– Ce aş putea eu să-ţi dăruiesc? Ci, dimpotrivă, lasă-mă să plec iute până nu iau eu ceva de la tine!

Şi astfel s-au despărţit, bătrânul şi bărbatul, râzând ca doi copii.

Dar când Zarathustra rămase singur grăi astfel către inima sa:

- Oare este posibil? Se poate ca bătrînul cel sfînt din pădure să nu fi auzit că **Dumnezeu este mort?**

24. Stack îl găsi pe nebun cutreierând în pădurea ultimelor clipe. Era un om bătrân şi obosit, iar Stack ştia că printr-o simplă mişcare a mâinii îl putea sfârşi într-o clipă pe zeul acela. Dar ce rost avea? Era prea târziu, chiar şi pentru răzbunare. De la început fusese prea târziu. Aşa încât îl lăsă pe bătrân să rătăcească prin pădure, bolborosind de unul singur, N-AM SĂ TE LAS S-O FACI, cu vocea unui copil bosumflat; îngăimând patetic, OH, TE ROG, NU VREAU SĂ MERG LA CULCARE, MAI VREAU SĂ MĂ JOC PUŢIN.

Stack se întoarse la Şarpe, care-şi îndeplinise misiunea şi-l apărase până când bărbatul înţelesese că era mult mai puternic decât Dumnezeul pe care-l proslăvise de-a lungul istoriei Oamenilor. Se întoarse la Şarpe, mâinile lor se atinseră şi pactul prieteniei fu, în sfârşit, încheiat.

Apoi lucrară împreună şi Nathan Stack folosi acul cu un gest al mâinii; Pământul nu putea suspina de uşurare când încetă durerea-i nesfârşită... totuşi suspină, şi se prăbuşi pe el însuşi, miezul topit ţâşni afară, vânturile muriră şi mult deasupra lor, Stack auzi împlinirea actului final al Şarpelui; auzi cum cobora Pasărea Morţii.

– Cum te numeai? îl întrebă bărbatul pe prietenul său.

Dira.

Şi Pasărea Morţii coborî deasupra formei chinuite a Pământului, desfăcu aripile largi, le ridică şi le coborî, învăluind Pământul aşa cum o mamă îşi cuprinde copilul obosit. Dira se aşează pe podeaua de ametist a palatului carbonizat şi, recunoscător, închise unicul ochi. Să doarmă în cele din urmă, la sfârşit...

Toate acestea în vreme ce Nathan Stack stătea şi privea. Era ultimul, la sfârşit, şi deoarece ajunsese să stăpânească – fie numai pentru câteva clipe – ceea ce putea să-i aparţină de la început, dacă ar fi ştiut, nu se culcă, ci rămase şi privi. Ştiind în cele din urmă, în final, că iubise şi nu făcuse rău.

25. Pasărea Morţii îşi închise aripile peste Pământ, până ce, în cele din urmă, rămase numai pasărea uriaşă, ghemuită peste tăciunele mort. Apoi, înălţă clonţul spre cerul înstelat şi repetă ultimul suspin al Pământului. După aceea, cu ochii închişi, vârâ capul sub aripă şi totul a fost noapte.

În depărtări, stelele aşteptau strigătul Păsării Morţii, pentru a observa în sfârşit, în cele din urmă, ultimele clipe ale rasei Oamenilor

Traducere:
Mihai Dan PAVELESCU.

Literatura SF şi ecologia: o declaraţie de interdependenţă

urmare din numărul 57

Literatura S.F. ecologică îmbină, în scenariile ei prospectiva, explorarea viitorului (prognoza) şi crearea sa efectivă (conform unor modele pe care le propune). Ea descoperă situaţii relevante în toate modurile imaginabile şi cred că nu exagerez dacă afirm că ea contribuie la regândirea raporturilor omului cu natura (nu conflict ci simbioză, armonie) şi la reconceptualizarea noţiunii de civilizaţie şi societate din prisma ideilor de reciclare, regenerare şi de „capacitate portantă" a sistemelor naturale.

În operele lor, scritorii de S.F. nu fac simple jocuri infantile, ci creează noi spaţii conceptuale, noi modalităţi de înţelegere. Ei singuri au privilegiul de a experimenta viitorul şi de a explora destine ecologice posibile, dezirabile sau indezirabile.

Iată de ce mi se pare cinstit să recunoaştem literaturii S.F. acest extraordinar merit: acela că educă cititorii în spiritul unui set de principii morale pozitive şi că le dezvoltă gândirea anticipativă. Aş spune chiar că ea face educaţia celor mici şi că îi reeducă pe cei mari, redefinindu-le tiparele actuale de gândire şi de acţiune, tipare care sunt deseori injuste şi false în ceea ce priveşte ecologia.

Epoca noastră contemporană este marcată de o vizibilă relaxare a autocontrolului şi aceasta se observă în multe domenii ale vieţii. În ecologie efectele ei sunt dezastruoase. Literatura S.F. dezvoltă însă, în acest context nefericit, aptitudinea omului de a interioriza constrângeri, de a stabili un echilibru între pulsiunile sale destructive şi creşterea autoconstrângerii, care doar ea este creierul principal al procesului de civilizare şi al democraţiei „luminate".

Asistăm azi cu toţii la emergenţa unei noi gândiri care jalonează actualitatea. Literatura S.F. îi conferă omului contemporan o nouă situare bio-culturală şi îi permite să viseze că într-o zi, dacă va evita stupida sinucidere ecologică, va ajunge să fie o parte integrantă a marii fiinţe comunitare a universului.

Să nu fim surprinşi! Literatura S.F. face o adevărată **Declaraţia de interdependenţă.** Iată câteva din ideile ei esenţiale:

Omul e interdependent cu întregul mediu înconjurător. În contexul acestei interdependenţe supravieţuirea sa implică parteneriat, echitate şi echilibru.

O societate durabilă restaurează, prezervă şi stimulează natura pentru beneficiul vieţii în întregul ei, prezente şi viitoare.

Un mediu divers şi sănătos e valoros prin sine însuşi şi e esenţial pentru o societate şi o lume sănătoasă.

Societatea contemporană îşi degradează mediul şi nu e sănătoasă. Agresiunea umană asupra mediului trebuie deci redusă şi protejarea sa trebuie pusă în centrul practicii şi a responsabilităţii noastre profesionale.

Ne apropiem de sfârşitul mileniului II.

Va marca acest sfârşit moartea lumii noastre sau începutul unui viitor nesfârşit?

Mircea NAIDIN

SCRISOAREA SĂPTĂMÂNII

Stimata redacţie,

*Cu o teribilă (şi nedorită, de mine) întârziere, am izbutit să intru în posesia Jurnalului SF – 63. Cu adevărat un regal! Un conţinut închegat şi de înaltă calitate, povestiri, ştiri, grafică, eseuri... totul într-adevăr excepţional! (O singură excepţie ar fi, poate, „Zăpada". Nuveleta este într-adevăr extrem de sensibilă, dar de ce trebuie să-l publicaţi cu regularitate – şi probabil, pe bani **grei** – tocmai pe redactorul rival?!).*

Oricum, este un număr excelent şi pot spune că am fost în special impresionat de eseul „Tranzitoriu Science – Fiction" al lui Daniel Botgros. Tânărul autor (spun tânărul, deoarece dacă ar fi de vârsta mea ar trebui să-l cunosc) încearcă o analiză coerentă a SF-ului, punând întrebări profunde despre viitorul acestui gen îndrăgit de noi toţi. Aş dori în special să insist asupra paragrafului 3, care mi se pare de-a dreptul tulburător. Cum, este oare adevărat că în proza unui oarecare Ilia Varşavski se spulberă, citez „pe cale SF, unul dintre motivele cele mai persistente în conştiinţa omenirii"? Indignarea lui Daniel Botgros mi se pare, pe bună dreptate, justificată, el continuând, citez (iarăşi) „soluţia nu este una dintre cele mai fericite".

*Mă aliez **tânărului** autor de eseu şi mă revolt şi eu împotriva acestui act barbar de întinare a Mântuitorului şi, îmi permit să citez din nou din opera dlui Botgros „acţiunea de demolare a concepţiilor religioase capătă dimensiuni forţate". Unde vom ajunge aşa, demolând orice concepte, fie ele religioase, estetice, filozofice sau, de ce nu, politice? Unde, vă întreb? Mă bucur că un **tânăr** se opune cu toată fiinţa sa răsturnării conceptelor tradiţionale şi înfierează, cu sfântă mânie proletară, orice „demolare". Aşa s-a pornit şi s-a demolat şi comunismul şi uite unde s-a ajuns!!! Domnul Botgros are perfectă dreptate şi-l voi susţine în demersul său, propunând:*

1. Interzicerea publicării de proză SF în care se demolează orice, fie ele biserici, concepte sau blocuri confort III.

*2. Redactarea unei scrisori acuzatoare, însoţită de o copie a eseului „Tranzitoriu Science-Fiction", care să fie trimisă dlui Michael Moorcock din Anglia, care în anul 1967 a avut neruşinarea de a obţine Premiul Nebula la categoria **novella** pentru „Behold the Man", text ce a stat la baza povestirii lui Ilia Varşavski.*

*3 Redactarea unei alte scrisori în care **tinerii** români să se ridice, toţi ca unul – uniţi în cuget şi-n simţire – împotriva acelui jalnic personaj, Harlan Ellison din putredele SU ale A, care a promovat şi a reuşit răsturnarea şi „demolarea" tuturor **tabu**-urilor SF (şi nu numai) – fie ele Dumnezeu, incestul, alienii, sau Daniel-Botgros-mai-ştie-ce. Să se afle că **tineretul** român nu demolează nimic, ci învaţă bine, îşi iubeşte părinţii şi votează regulat.*

De urat v-aş mai ura, dar trebuie să-mi iau părinţii de la gară şi am întârziat.

Cu stimă,

Mihai-Dan PAVELESCU-

(traducător)

Cristian Dragne

CONTACT

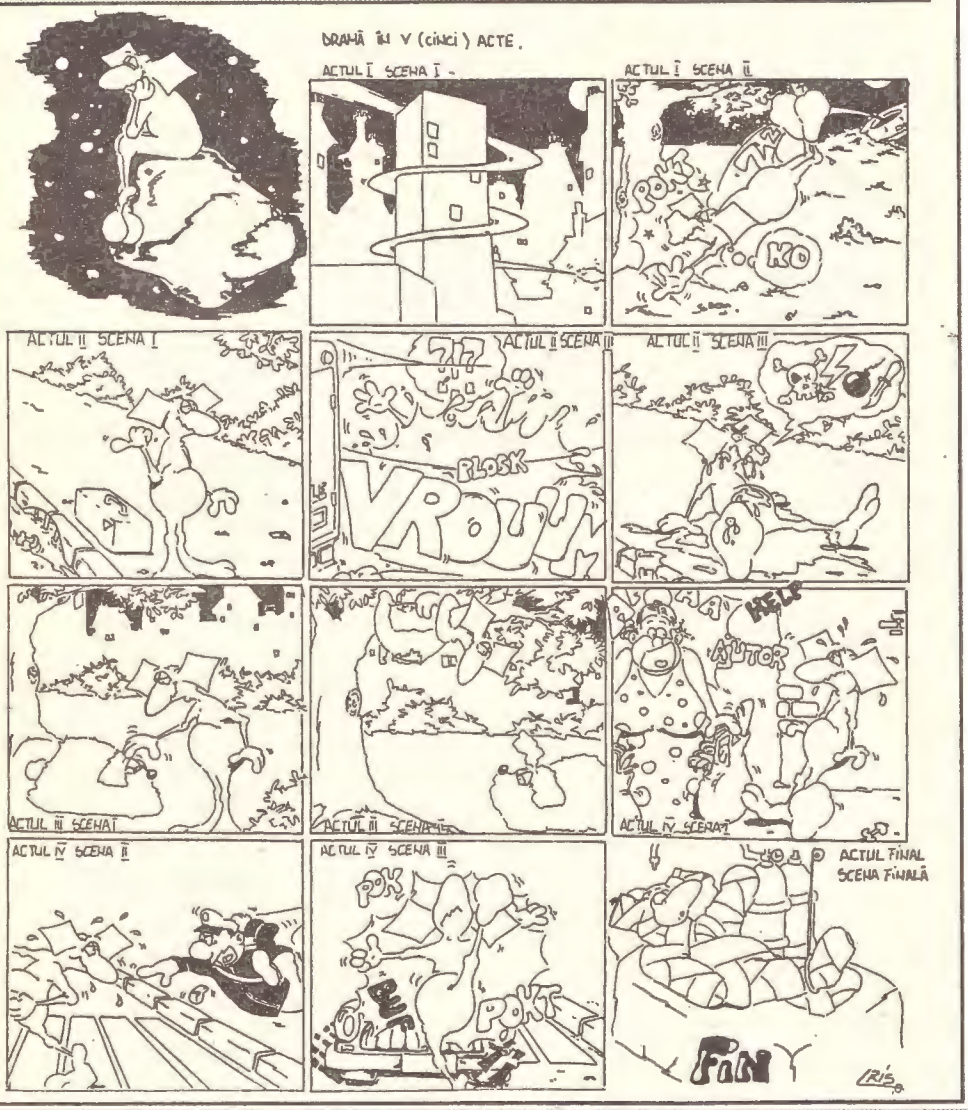

CINENEWS

William Friedkin şi William Peter sunt consideraţi adevăraţi părinţi ai cinemaului fantastic– asta cel puţin în cadrul casei de film PARAMOUNT PICTURES. Pentru a-i convinge şi pe alţii de acest lucru, cei doi şi-au dat mâna în realizarea unui thriller supranatural– alţii îl denumesc „ghost-story"– intitulat ELSEWHERE.

Alţi doi scenarişti: William Peter Blatty (o adevărată invazie de „Wiliam" la Hollywood!) şi Michael Crichton (Jurassic Park) sunt pe cale să definitiveze manuscrisul unui nou scenariu, pentru care a şi început războiul între casele de film americane. Viitorul şi posibilul film se numeşte GENES, care nu este altceva decât o variaţie pe tema FRANKENSTEIN, în cazul nostru, câţiva „laboranţi" fabricând un om nu chiar atât de perfect pe cât planuiseră.

Scriitorul Dean Koontz continuă să-i inspire pe producătorii de film. Adaptarea romanului său Mr.MURDER se pregăteşte de zor la SAVOY PICTURE ENT. Povestea unui ucigaş nebun care terorizează un scriitor de romane de groază, alături de familie.

Anunţat de mai mulţi ani, THE LANGOLIERS, după un roman de Stephen King, a luat în sfârşit „formă" la LAUREL ENTERTAINEMMENT. Adaptat şi realizat de către Tom Holland, THE LANGOLIERES povesteşte despre dispariţia unui avion împreună cu pasagerii săi. O parte dintre ei, supravieţuitorii, se trezesc pierduţi în spaţiu-timp, victime ale unor monştri nemaivăzuţi vreodată. Tom Holland a abandonat o altă realizare după Stephen King, THINNER, pentru a se putea dărui în totalitate realizării acestui proiect.

DESPRE HARLAN

Aici Robert Bloch, care vorbeşte de Harlan Ellison. Şi credeţi-mă că nu este uşor.

Contribuţia sa la această antologie[1] fiind o urmare la a mea m-a rugat să-i scriu introducerea doar din simplul gust al nedreptăţii imanente.

Nu am nici cea mai mică intenţie de a trasa un profil biografic al acestui băiat; nu are nevoie despre mine pentru asta. Ellison şi-a povestit viaţa atît de des încît trebuie să o fi învăţat pe de rost.

Sînt, deci, constrîns să mă refer la propria mea părere despre Ellison atît ca fenomen- un fenomen cu adevărat fenomenal- care a marcat cu amprenta sa de cincisprezece ani pe toţi autorii de science fiction şi inclusiv pe mine.

Cînd am făcut cunoştinţă cu el (în luna mai precedentă doar îl văzusem) la Convenţia mondială de science fiction din 1952, Harlan Ellison era un tînăr de optsprezece ani plin de promisiuni. Astăzi este un tînăr de treizeci şi trei de ani plin de promisiuni. Aceasta nu este o insultă, ci din contră, cred că este un compliment.

La optsprezece ani promitea să devină un remarcabil fan. La treizeci şi trei promite să devină un remarcabil autor. Şi în general nu se ţine de promisiuni.

Amator fanatic, era volubil, ambiţios şi agresiv. Ca scriitor şi-a conservat toate aceste calităţi şi le-a adăugat o a patra, talentul.

Citiţi-i nuvelele, romanele, articolele şi criticile. N-o să fiţi niciodată de acord cu ceea ce spune sau cu modul în care o face, dar talentul este acolo; amestecul de emoţie şi excitaţie formulate cu mare convingere şi angajament total. Nu contează forma gramaticală, deoarece Ellison scrie întotdeauna la persoana întîi.

Am vorbit de emoţie. Ellison merge de la o extremă la alta, de la simpatia compătimitoare la virtuoasa indignare. Scrie ceea ce resimte şi resimţi ceea ce scrie.

Am vorbit de excitaţie. E un climat intern, o tornadă constantă în care o parte din Ellison este ochiul, un ochi teribil de lucid. Ellison nu face deloc parte dintre autorii care păstrează seninătatea lui Buddha contemplînd buricul propriei opere.

Am vorbit de convingere. Cum nu are nimic dintr-un obscurantist, convingerile lui sună tare şi clar, în proză şi la prezentul personal. Aceste convingeri îi crează totodată prieteni şi duşmani. Jumătate ghimpe, jumătate orgoliu, Ellison a fost criticat chiar de aceia care consideră aceste calităţi ca fiind admirabile pentru un soldat, un politician sau un om de afaceri, dar le judecă drept degradante pentru un artist sau creator. Ellison a supravieţuit conflictelor; el este singurul organism viu, după cunoştinţa mea, al cărui habitat natural este conflictul.

Am vorbit de angajare. Scopurile şi tenacitatea lui l-au antrenat în multe aventuri; o trecere prin armată, o legătură cu bande juvenile pentru căutarea de documentaţie, o slujbă de redactor şi eternele salve ale criticii care trebuie să suporte orice autor forţat să-şi tempereze opera pentru a o plia conform gusturilor celorlalţi arbitri.

Ellison a intrat adesea în conflict cu cei care încercau să-i dea directive. În cursul etapelor sale, din Cleveland la New York şi Chicago, a lăsat în siajul său o urmă de păr editorial alb, unele smulse smocuri întregi. La Hollywood, s-a jucat de-a picadorul cu producătorii, ţepele sale fiind etern ascuţite şi gata să fie folosite la prima apariţie a taurului.

Unii îi admiră tupeul. Alţii vomită pe el. Dar e felul său de a se manifesta şi de a se ameliora.

Această antologie este un caz.

Cincisprezece ani i-au trebuit lui Ellison pentru a trece de la amatorism la profesionism; sute de cititori, de autori şi editori de science fiction au visat să poată publica o antologie ca aceasta.

Ei au visat-o.

Ellison a realizat-o.

[1] Este vorba de celebra antologie "Dangerous Visions" în care fiecare povestire era precedată de o introducere a lui H.E. Robert Bloch a fost prezent cu povestirea "O jucărie pentru Juliette" care i-a plăcut lui Ellison atît de mult încît a scris o continuare prefaţată de Bloch.

Trad. Ionuţ BĂNUŢĂ

UNIVERSAL TELEVISION este pe cale de a realiza un telefilm inspirat din seria de cărți scrise de William Shatner, nimeni altul decât interpretul lui James Tiberius Kirk din seria originală STAR TREK. Titlul filmului surprinde prin sonorități deja cunoscute, TEKWAR: TEKLORDS, ceea ce seamănă destul de mult, trebuie să recunoaștem, cu ceva mai cunoscutul STAR TREK. TREKWAR prezintă celor interesați aventurile personajului Jake, a cărui soție este agresată de virusul unui calculator, care nu se mulțumește cu fișierele simpaticelor PC-uri, ci se „dă" la sistemul nervos uman.

MGM, studiourile americane care de mai multă vreme se zbat în dificultăți financiare încearcă o „lovitură" pe piața filmului, cu un mega-buget pentru realizarea filmului SPACIES. Reușita acestuia l-ar scăpa pe leul din generic de toate necazurile. În SPACIES ar fi vorba despre o versiune feministă a lui „Terminator", cu o androidă femelă la fel de periculoasă. Ideea celor de MGM nu este chiar atât de originală, dacă punem la socoteală filmul lui Duncan Gibbins, EVE OF DESTRUCTION / EVE 8, în care este vorba despre cam același lucru.

NI DESSERT, DAD, TILL YOU MOW THE LAWN este o comedie spumoasă realizată de casa CONCORDE, sub regia lui Howard McCain. Doi puști îl hipnotizează pe tatăl lor, care le îndeplinește apoi toate dorințele, care de care mai trăznite.

În DEADLY ADVICE, regizorul Mandie Fletcher trece la exhumarea – în sensul figurat al cuvântului – celor mai iluștri criminali „made in Britain", respectiv Jack Spintecătorul, dr.Crippen (specialist în otrăvuri), Kate Webster (servitoarea care și-a ucis stăpâna cu satârul), George J.Smith (care își ucidea logodnicele în cada de baie)... Toate aceste personaje îi apar lui Jodie, în tânăra englezoaică (normal, nu?!), persecutată de către o mamă autoritară. Angajată într-o librărie, Jodie se interesează de către Major Armstrong, un venerabil notar care și-a otrăvit soția cu arsenic, în anul de grație 1922. Câteva ore mai târziu, îl întâlnește pe stradă pe chiar domnul Armstrong care îi oferă câteva indicații prețioase cum să scape de câteva persoane direct răspunzătoare de nefericirea ei. Și Jodie o face cu o meticulozitate tipic englezească căsăpind-o pe mama, sora, prietenul acesteia și câțiva vecini nesuferiți.

Nicolae C.ARITON

VideOManiA

DREAMSCAPE
(EVADARE DIN VIS)

Scenariul: David Loughery și Chuck Russel.
Regia: Joseph Ruben.
Cu: Dennis Quaid, Max Von Sydow, Christopher Plummer.

Deși un film mai vechi, am înfipt caseta în fantă, așteptând cu nerăbdare, ca și întâia oară. Pentru că DREAMSCAPE este un prospector în lumea completă, în nemaipomenita și unica mașinărie a creierului.

Personajul principal este un om cu calități mentale deosebite care trăiește într-un orășel din Statele Unite. Un anonim, într-o casă oarecare, departe de testele care i-au marcat mare parte din viață. Alex poate anticipa secvențe din viitor, deci este un virtual câștigător la orice fel de concurs cu recompense în bani. Însă el joacă la cursele de cai numai pe sume modeste, atât cât să nu bată la ochi. Mai târziu, niște agenți de pariuri sau niște borfași, pun ochii pe el și încearcă să îl prindă. Tot în acea perioadă, Alex este căutat și de oamenii institutului din care fugise cu mulți ani în urmă. Și Alex este forțat să aleagă. El ajunge din nou în preajma fostului său mentor, a profesorului care îi descoperise calitățile și îl învățase să le speculeze.

Institutul este un roi de viespi. Pe lângă oameni bine intenționați, care vor să scape de sub angoasa viselor-coșmar „pacienți" ajunși în preajma psihozei, acolo foroftesc și câțiva indivizi care vor să construiască un complot împotriva președintelui Statelor Unite.

Principalul concurent al lui Alex este un dement cu un trecut nebulos, manipulat de un individ din anturajul președintelui. El va ucide, și nu neapărat la dorință expresă a celui care îl pregătește pentru postura de criminal perfect. Acest monstru, care cândva își ucisese tatăl, are în sânge botul bălos al violenței.

Partea a doua a filmului este o confruntare între Alex și unealta demonică. O luptă inegală, pentru că Alex nu-și cultivă calitățile de atât timp de cât o face celălalt. Între ei este președintele, cu visul lui încăpățânat, în care soția sa aleargă într-un plan prăfuit, urmărită de unda de șoc a unei explozii nucleare.

Va mai trăi să-și audă baba strigându-l? Va crăpa?

Asta urmează să vedeți dumneavoastră. Vă garantez că n-o să pierdeți timpul.

DON SIMON

File din istoria moderna a literaturii SF Anglo-Saxone

Nicolae C. ARITON

22. În ultimele episoade ale serialului nostru am „survolat" existența unor reviste precum AMAZING STORIES, SCIENCE WONDER STORIES, ASTOUDING STORIES OF SUPER SCIENCE și ARGOSY, în perioada 1926-1933, perioadă considerată de specialiști ca o cristalizare a genului science-fiction.

Astăzi vom călători din nou în timp, mai precis în anul 1926, pentru a urmări evoluția revistei WEIRD TALES.

Anul 1926 începea pentru WEIRD TALES cu apariția unui frumos text fantastic semnat de Lovecraft, THE TOMB. Vechii maeștrii ai genului nu sunt nici ei uitați, astfel începând cu numărul din martie se reeditează THE MASK OF THE RED DEATH, a lui Edgar Allan Poe și un text SF al lui H.G.Wells: A DREAM OF ARMAGEDDON.

Numărul din aprilie va aduce pe firmament una din capodoperele genului, semnată de Lovecraft, THE OUTSIDER: „Nefericit este acela căruia amintirile din copilărie nu-i reamintesc decât de suferință și tristețe. Groaznică este existența celui care memoria îi este bântuită de orele petrecute în camere solitare și lugubre, cu pereți în culori sumbre și alinierea obsedantă a unor cărți antice, și de lungi plimbări într-o pădure crepusculară alcătuită din arbori absurzi și uriași, încărcați de liane, care, în liniște, își ridicau tot mai sus brațele amenințătoare. Acestea sunt darurile pe care mi le-a făcut mie Dumnezeu: spaima, dezamăgirea, distrugerea." Această ființă exilată de umanitate este un monstru sau un mutant, nimeni nu știe. Unii susțin că este un autor pur fantastic, alții că este un scriitor de science-fiction. Ceea ce este important este că THE OUTSIDER – precum și alte scrieri ale sale – este/sunt o capodoperă.

Numerele din august și septembrie 1926 a revistei WEIRD TALES vor scoate la rampă un alt mare autor de science-fiction, Edmond Hamilton. În august, el publică un text, THE MONSTER – GOD OF MARMURTH, vădit influențat de către Lovecraft. Dar, începând cu septembrie, timp de trei luni, serialul său ACROSS SPACE vor arăta întreg potențialul acestui tânăr autor. Aventura începe din momentul în care povestitorul, Allan, întâlnește un vânzător de ziare care striga: „Sfârșitul lumii", agitând un ziar. El cumpără un exemplar și citește un comunicat oficial: „Washington, D.C., 4 iunie. Observatorul de stat a descoperit că planeta Marte și-a părăsit poziția sa din sistemul solar, îndreptându-se cu viteză spre Pământ. Pentru moment, astronomii nu au putut descoperi motivele acestei întâmplări extraordinare și nici influența care va fi exercitată asupra existenței altor planete."

Cauza „căderii" planetei Marte spre Pământ, se dovedește a fi știința Marțienilor exilați pe Pământ încă din zorii istoriei și trăind în orașe subterane. Acești marțieni nu sunt complet necunoscuți, imaginea lor fiind imortalizată prin statuile din insula Paștelui (idee care a fost preluată și de alți autori, ajungând chiar în cărți care se doresc docte și oferă explicații oficiale asupra existenței acestor statui!).

Edmond Hamilton s-a născut în Ohio la 21 octombrie 1904. La 15 ani, devine un fanatic cititor al revistelor ARGOSY și ALLSTORY WEEKLY. La vârsta de 20 ani, lucrează o perioadă de timp la Societatea căilor ferate din Pennsylvania, dar își abandonează postul pentru a se dedica scrisului. Începând cu anul 1926 și până în 1977, anul morții sale, Edmond Hamilton n-a încetat de a scrie, fiind unul din cei mai dotați și prolifici autori ai genului.

Printre alte teme interesante publicate în WEIRD TALES, în această perioadă 1926-1929, notăm PICKMAN'S MODEL, de H.P.Lovecraft, apărut în octombrie 1927. Este un text pur SF, afirmă specialiștii, deoarece se poate vedea cum un pictor pictează demoni având ca model fotografii! Demonii erau veniți dintr-o altă dimensiune, iar textul era mai puțin bogat în implicații fantastice. În schimb, în anul 1928, apare una din cele mai cunoscute capodopere ale autorului, THE DUNWICH HORROR, care reunește magicul cu poezia fantastică – foarte dragă lui Lovecraft – alături de teme apropiate SF-ului, precum evocarea unor ființe din alt spațiu sau din alt timp, „chemați" de cuvintele magice dintr-un manual de „Știință Străveche". Cu această ocazie se precizează existența imaginarei țări Noua-Anglie, visată de către Lovecraft, cu centrul în orașul Arkham și alte două teribile orașe: Innsmouth și Dunwich; Innsmouth, se află pe țărmul mării și este populat de creaturi jumătate-oameni, jumătate-pești, guvernate de zeul-monstru Dagon. Dunwich, este un punct de contact între dimensiunea noastră și alte spații locuite de entități animate de dorințe perverse precum anihilarea lumii umane. Zeii ne-au creat dintr-o glumă proastă sau dintr-o eroare, îi place să repete lui Lovecraft, dar la el cuvântul zeu este lipsit de orice idee de misticism. Îi consideră ca pe niște creaturi ce pot fi atinse, făcute din carne și, bineînțeles, din mult sânge. Sunt, s-ar părea nu niște demoni tradiționali, ci extratereștri veniți dintr-un alt spațiu, sau timp, sau dimensiune, pregătiți în permanență pentru a ocupa un loc pe Pământ, care conform dovezilor, le-ar fi aparținut cândva.

În august 1928, un tânăr autor debuta publicându-și primul său text profesional, THE VENGENCE OF NITOCRIS. Numele său era Thomas Lanier Williams și era originar din Tennesse. Între timp a devenit unul din cei mai celebrii dramaturgi ai lumii, sub numele de Tennessee Williams.

SKUL-FACE este un roman semnat de Robert E.Howard, ce a început să apară în cursul ultimului trimestru al anului 1929. Autorul său începuse să publice încă din anul 1925, dar va deveni celebru și nemuritor prin creația sa, apărută în 1932, Conan Barbarul. Robert Erwin Howard s-a născut în anul 1906, în Texas, unde a și trăit cea mai mare parte a vieții; după câțiva ani de Universitate, se lansează în cariera de scriitor. Încă din copilărie îi plăcea să fie conducătorul jocurilor de-a războiul cu ceilalți copii. Acest lucru i-a influențat și opera, personajele sale fiind înzestrate cu puteri herculene. El însuși, grație practicii sportului, devine un adevărat atlet. Devenit adult, avea peste 1,85 înălțime și cântărea aproape o sută de kilograme. Cu toate acestea, avea un psihic introvertit cu grave oscilații între exaltare și depresiune. În 1936, în urma morții mamei sale, se sinucide, punând capăt unei cariere promițătoare. Prietenii săi, cu care susținuse o corespondență intensă: Howard P.Lovercraft și Clark Ashton Smith i-au deplâns moartea cu sinceritate; cu Robert E.Howard literatura science-fantasy pierdea un maestru.

SKULL-FACE este povestea unui drogat, Stephen Costigan. Total dependent de opiu și haşiș, el devenise o adevărată larvă umană capabil să-și ucidă părinții pentru a-și putea procura banii de drog. Unul din cei care îi plasau drogul îi oferă la un moment dat un altfel de produs. Acest nou drog avea ca efect creșterea facultăților extra-senzoriale. Costigan, în schimbul acestuia, este obligat să comită o crimă. Grație dragostei pe care i-o poartă Zuleika, o tânără angajată a celui care îi livra drogul, el reușește să scape de comiterea crimei, dar rămâne sclavul drogului. Singurul, capabil de a-l scăpa de acest belstem, este „fața de mort", care se dovedește a fi Cathulos, un savant-magician din fostul imperiu al Atlanților, care datorită priceperii sale a fost singurul care a reușit să supraviețuiască cataclismului care a distrus Atlantida. Cathulos, după mai multe secole, a revenit la viață în Egipt, unde pentru o bucată de timp și-a exercitat din nou meseria, sub formă de mumie, el a ajuns, în stare de catalepsie, până în timpurile noastre. SKULL-FACE povestește lupta dintre Costigan, Zuleika și un agent al Inteligence-Service împotriva magicianului din Atlantida care nu visează decât să devină stăpânul lumii grație super-științei epocii sale.

(va urma)

Mulțumiri domnului Frederic Gerbaud pentru materialele puse la dispoziție.

unde ești
tu cel ce este
când nimic nu e

Cu ocazia sărbătorilor de Paști
dorim cititorilor și colaboratorilor noștri
La mulți ani!